

Memo van de Gedeputeerde

M.P.J.M. van Gruijthuijsen

Gedeputeerde Economie, Kennis en Talentontwikkeling

Onderwerp

Periodieke inventarisatie Europese middelen Noord-Brabant

Geachte Statenleden,

Via dit memo wil ik u graag informeren over de Europese gelden die in de huidige Europese programmaperiode (2014-2020) zijn verleend aan Noord-Brabantse organisaties. Dit memo doet verslag van de stand van zaken per 1 september 2020. Deze inventarisatie is uitgevoerd door Stimulus Programmamanagement, in samenwerking met ERAC, en wordt elk half jaar opgesteld en met u gedeeld. De inventarisatie omvat alle data voor landsdeel Zuid-Nederland. In bijlage 2 zijn de deelgegevens van de provincie Noord-Brabant opgenomen.

Per 1 september 2020 is € 859 miljoen Europese subsidie toegekend aan meer dan 4.000 projecten waaraan Brabantse organisaties deelnemen. Ten opzichte van de [vorige rapportage](#) is de toegekende Europese subsidie met 87 miljoen euro gestegen. In totaal zijn hiermee meer dan 17.000 banen gecreëerd; zowel nieuw gecreëerd als behouden.

Ten opzichte van het vorige peilmoment zijn de verhoudingen tussen de Europese programma's hetzelfde gebleven. Veel van subsidies zijn afkomstig uit Horizon2020 (61%). Dit programma is vooral dominant in Zuidoost-Brabant en minder in de overige Brabantse regio's. Andere belangrijke programma's zijn OPZuid (7%), ESF (6%), POP3 Brabant (5%), Erasmus+ (5%) en Interreg Vlaanderen-Nederland (4%). In totaal is 20% van deze subsidies afkomstig uit programma's die onder regionale regie staan. Dit zijn programma's waar met name provincies direct of indirect betrokken is bij het opstellen van het programma of de uitvoering daarvan. Dit is 2% minder dan bij het vorige peilmoment.

Inhoudelijk blijven de bestuurlijke thema's 'Economie & Innovatie', 'Onderwijs en Arbeidsmarkt' en 'Energie' onverminderd dominant in de Brabantse projecten met Europese subsidie. De meeste Europese programma's zijn gericht op het versterken van de economie middels innovatie. Denk bijvoorbeeld aan Horizon2020 en EUROSTARS, maar ook OPZuid. Dominantie van dit thema is dan ook hieruit te verklaren. Vanuit de topsectoren bekeken zijn veruit de meeste middelen verleend aan Brabantse projecten gericht op 'High Tech Systemen en Materialen (HTSM)', op afstand gevolgd door 'Life Sciences en Health' en 'Logistiek'. De dominantie van HTSM is te verklaren door het succes van de Technische Universiteit en ASML in Hoiron2020. Het succes van 'Life Sciences en Health' is te verklaren door Philips.

Datum

16 november 2020

Documentnummer

C2272141/4788604

Aan

Provinciale Staten van Noord-Brabant

Kopie aan

Gedeputeerde Staten

van

Ged. Van Gruijthuijsen

Telefoon

(073) 681 25 78

Email

Bijlage(n)

1

Ter illustratie van het belang van Europese programma's voor regionale ontwikkeling licht ik hieronder twee icoonprojecten toe van programma's waar de provincie direct voor verantwoordelijk is via OPZuid, die recent Europese subsidie toegekend hebben gekregen.

Datum

16 november 2020

Documentnummer

C2272141/4788604

HomesFactory (HF): Koolstofarme 3D modulaire woningbouw

- **Doelstelling** van het project is het slim uitrollen van het koolstofarme HF-3D-modulair bouwconcept door het succesvol uitvoeren van twee pilot project waarmee de basis gelegd zal worden voor snelle opschaling in de Nederlandse markt.
- **Beoogd resultaat** Beoogd resultaat van het project is uitontwikkeling van het HF-3D-modulair bouwconcept tot een concept dat staat als een huis en grootschalig uitgerold kan worden naar de markt. Met het project is de realisatie van een full-scale productielijn voor 3D modulair bouwen in Breda waar de pilot woningen geproduceerd worden en waar snelle opschaling van het concept naar meerdere productielijnen mogelijk is. Daarmee wordt uitvoering van twee pilots in Breda waarbij het volledige HF-3D-modulair bouwconcept a.d.h.v. workshops en evenementen geopenbaard en uitgelegd aan de markt.
- Dit zal de start vormen voor een uitgebreide marketing- en communicatiestrategie voor de grootschalige uitrol van het concept in de Nederlandse markt.
- Het **samenwerkingsverband** staat onder leiding van Homesfactory BV en bestaat daarnaast uit Vastlab Projectontwikkeling BV, Bouwbedrijf Boot BV.

Mierenzuur: Slimme oplossing voor het gebruik van waterstof in de gebouwde omgeving

- **Doelstelling** van het project is laten zien dat deze waterstof technologie een schone en onafhankelijke elektriciteitsvoorziening oplevert die toekomstbestendig, flexibel en betrouwbaar is.
- **Beoogd resultaat** van het project is een getest en gevalideerd hydrozine-aggregaat en een living lab waarin dit gebeurt met eindbegunstigden. Het hydrozine-aggregaat en de bijbehorende supply chain van mierenzuur wordt gevalideerd en getest. Dit leidt tot de totstandkoming en verdere slimme uitrol van een volledig nieuw energiesysteem op basis van waterstof dat geschikt is om toe te passen in de gebouwde omgeving (in de vorm van duurzame energievoorziening voor wijken en woningen). DENS wil tijdens dit project aantonen dat deze nieuwe technologie ingezet kan worden voor meerdere toepassingen (brede uitrol) in de gebouwde omgeving. Het is op de eerste plaats een zeer goede vervanger van de zwaar vervuilende dieselaggregaten die nu gangbaar zijn. Festivals, jaarmarkten, kermissen, tijdelijke woonunits, noodstroomvoorziening bij utiliteitsgebouwen, calamiteiten en de bouwplaats kunnen niet zonder aggregaten. Ten tweede kan de DENS technologie op termijn in woningen (als noodstroomvoorziening bijvoorbeeld) worden gebruikt. Dat hier dus een

wereld te winnen is op weg naar het bereiken van een koolstofarme economie is evident.

- Het **samenwerkingsverband** staat onder leiding van DENS Power B.V.

Met vriendelijke groet,

M.P.J.M. van Gruijthuisen

Datum

16 november 2020

Documentnummer

C2272141/4788604

Memo

van	Stimulus Programmamanagement
datum	Oktober 2020
onderwerp	Periodieke inventarisatie Europese euro's → Peildatum 1 september 2020

1 Inleiding

Stimulus Programmamanagement monitort – in samenwerking met ERAC – de verlening van Europese subsidies aan projecten met organisaties die zijn gevestigd in Zuid-Nederland. Ieder half jaar actualiseert Stimulus dit memo op basis van de bijgewerkte database van ERAC. Dit memo doet verslag van de stand van zaken per peildatum 1 september 2020.

Stimulus Programmamanagement is beschikbaar als 'vraagbaak' wanneer behoefte bestaat aan nadere, specifieke analyses.

De inventarisatie omvat alle data voor landsdeel Zuid-Nederland. Paragraaf 5 – benchmarking – vergelijkt de Zuid-Nederlandse data met data van de andere Nederlandse provincies.

Hoofdconclusie

Vanaf het begin van de huidige programmaperiode 2014-2020 tot aan de peildatum 1 september 2020 is **€ 1.401.904.122** Europese subsidie toegekend aan **4.715** unieke organisaties (**8.350** projectdeelnames) in Zuid-Nederland.

Deze organisaties besteden de subsidie bij het realiseren van **6.380** projecten. Hieruit volgt een werkgelegenheidseffect in Zuid-Nederland van **29.782 fte**.

Naast de projectgebonden subsidies zijn ook de directe betalingen die Zuid-Nederlandse landbouwers hebben ontvangen opgenomen in deze inventarisatie. Het betreft hier additioneel **€ 992.053.352**.

Ten slotte zijn ook EIB-leningen aan Zuid-Nederlandse organisaties onderdeel van deze inventarisatie. De totale omvang van deze investeringen betreft **€ 2.820.720.028**.

2 Opzet van de inventarisatie

De inventarisatie van verleende subsidie maakt gebruik van openbare databases, contacten met programmabureaus / National Contact Points en wordt verdiept met verificatiegesprekken waar nodig.

2.1 Categorisering

Categorisering op projectniveau

Alle projecten worden gecategoriseerd op zes variabelen:

- Europees programma
- Bestuurlijke thema
- Topsector
- Grand Societal Challenge
- European Flagship
- Maatregel cf. EIM-rekentool

De bestuurlijke thema's zijn gebaseerd op de thema's die in overgrote mate een rol spelen in de verschillende provinciale coalitieakkoorden uit 2015. De topsectoren zijn gebaseerd op het landelijk topsectorenbeleid. De Grand Societal Challenges en European Flagships zijn variabelen die de Europese Commissie gebruikt. Deze zorgen ervoor dat vergelijkingen op internationaal niveau mogelijk zijn. De Grand Societal Challenges zijn zeven uitdagingen waarvoor gerichte investeringen in onderzoek en ontwikkeling een effectieve impact hebben. De European Flagships zijn nader geconcretiseerde groeilijnen (slim, duurzaam, inclusief) uit de 'Europa 2020-strategie' van de Europese Commissie. De EIM-rekentool is in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken ontwikkeld om van projecten verwachte vervolginvesteringen en werkgelegenheid in te schatten. Hiervoor zijn 21 categorieën projecten (maatregelen) gedefinieerd, met voor iedere categorie een eigen berekeningssystematiek van de vervolginvesteringen en werkgelegenheid.

Categorisering op organisatieniveau

Van de organisaties die participeren in de projecten wordt vastgelegd hoeveel subsidie zij binnen het project toegekend hebben gekregen. Daarnaast wordt de vestigingsplaats van deze organisaties vastgelegd. De vestigingsplaats is de basis voor de geografische verdeling van de Europese subsidie. Op deze manier kan een onderverdeling gemaakt worden naar subsidie per vestigingsplaats, gemeente, COROP-regio of provincie. Ten slotte wordt vastgelegd welk type organisatie de Europese subsidie ontvangt en of deze organisatie penvoerder is.

2.2 Benchmarking

Om de Zuid-Nederlandse data te vergelijken met data van de andere Nederlandse provincies, geeft dit memo een landsdekkende benchmark op basis van het aantal inwoners en het BRP (over de gehele periode en per jaar). Ook is van de andere provincies de verdeling van de Europese subsidie tussen programma's onder regionale, nationale en Europese regie weergegeven.

2.3 Multiplier

De inventarisatie gaat uit van verleende subsidie binnen de Europese programma's. De projectenomvang is in werkelijkheid groter, omdat voor de meeste programma's geldt dat slechts een deel van de projectkosten uit (Europese) subsidie wordt gefinancierd.

Voor de berekening van de multiplier is op basis van ervaringscijfers per programma een gemiddeld subsidiepercentage bepaald. ERAC vertaalt deze percentages in een gemiddelde multiplier per programma. Deze zijn weergegeven in de tabel 39, 40 en 41 (bijlage 4). Berekend is dat de huidige multiplier voor Zuid-Nederland **1,67** bedraagt. De investeringsimpuls aan totale projectkosten in Zuid-Nederland bedraagt op basis van deze multiplier **€ 2.341.179.884**.

2.4 Doorontwikkelingen van het monitoringsysteem

Ten opzichte van de vorige rapportage is onderstaande doorontwikkeling gerealiseerd:

- Voorliggende rapportage geeft voor het eerst de precieze subsidiebedragen per organisatie uit de programma's LIFE, COSME en Interreg 2 Zeeën weer. Voorheen werd het subsidiebedrag per organisatie voor deze programma's berekend door het totaalbedrag te delen door het totaal aantal participeerde organisaties per project, omdat preciezere bedragen op organisatieniveau niet beschikbaar waren. Door deze aanpassing is het monitoringsysteem nauwkeuriger geworden.
- In dit rapport zijn de bedragen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid over het jaar 2019 toegevoegd. Deze gegevens zijn toegevoegd in tabel 15 en uitgewerkt in tabel 24, 31 en 38.
- Het relatieve aandeel Europese subsidie per provincie is per Europees programma in beeld gebracht. Dit is weergegeven figuur 3. Deze analyse geeft het belang van de verschillende programma's per provincie in een vergelijkend overzicht weer.

Naast bovengenoemde doorontwikkelingen, vindt er **continu inhoudelijke toetsing** van het monitoringsysteem plaats, onder andere door contacten die ERAC heeft met de provincies of met subsidieverstrekken. Regelmatig wordt met deze informatie de database aangescherpt. Het is hierdoor mogelijk dat een subsidiebedrag wordt gerectificeerd, of dat een eerder gekozen categorisering wijzigt, bijvoorbeeld van topsector Chemie naar HTSM. Dit alles met als doel om op het moment van rapportage het monitoringsysteem zo goed mogelijk inzicht te laten geven in de verleende Europese subsidie in het onderzoeksgebied.

3 Stand van verleende Europese subsidie per 1 september 2020 – inclusief categoriseringen

3.1 Inleiding

Per peildatum 1 september 2020 is binnen 6.380 projecten in totaal 1.40 miljard euro aan Europese subsidie toegekend aan organisaties in Zuid-Nederland.

De toename sinds de vorige actualisering (peildatum 1 maart 2020) omvat 572 projecten en 132 miljoen euro. Ondanks dat de huidige programmaperiode afloopt is de toename van nieuwe projecten groter dan tijdens het vorige peilmoment. Het vorige peilmoment was het aantal nieuwe projecten ruim 350. De toename komt vooral door ELFPO, ESF, Erasmus+ en Horizon2020.

Provincie	Peildatum	Europese subsidie	Aantal projecten
Limburg	1 september 2020	€ 406.366.366	1.929
Noord-Brabant	1 september 2020	€ 858.658.389	4.194
Zeeland	1 september 2020	€ 136.879.367	460
Zuid-Nederland		€ 1.401.904.122*	6.380**

Tabel 1: Inventarisatie peildatum 1 maart 2020 naar provincie

* Op basis van de multiplier van 1,67 belopen de investeringen in deze Europese projecten dus al circa 2,34 miljard euro.

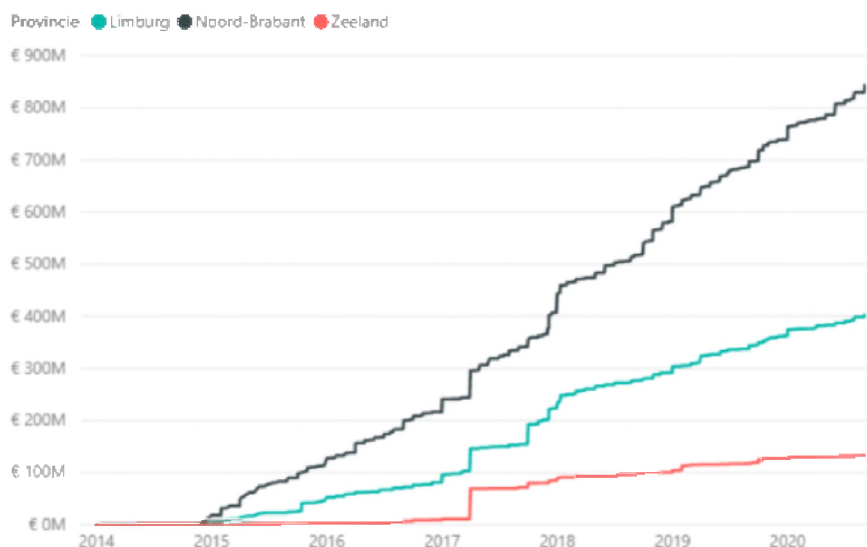
** De optelsom van het aantal projecten per provincie is hoger dan het totaal aantal weergegeven projecten. Dit wordt veroorzaakt door de projecten waarin organisaties uit twee of drie Zuid-Nederlandse provincies samenwerken. Deze tellen per provincie apart, maar worden bij het totaal 'ontdubbeld'.

In tabel 2 is het resultaat van de vorige inventarisatie te zien. Hiermee is de voortgang van het afgelopen half jaar inzichtelijk.

Provincie	Peildatum	Europese subsidie	Aantal projecten
Limburg	1 maart 2020	€ 373.338.263	1.746
Noord-Brabant	1 maart 2020	€ 772.364.070	3.832
Zeeland	1 maart 2020	€ 123.949.706	422
Zuid-Nederland		€ 1.269.652.039	5.808**

Tabel 2: Inventarisatie peildatum 1 maart 2020 naar provincie

Van ieder project is een 'database-startdatum' vastgelegd. Indien beschikbaar is dit de datum van de verleningsbeschikking. Als alternatief wordt de startdatum van het project gebruikt, of anders de datum van vastlegging in de database. Op basis van deze data kan de ontwikkeling van de toekenningen van Europese subsidie in de tijd worden weergegeven. In figuur 1 is deze ontwikkeling per provincie te zien.

Figuur 1: Cumulatieve groei toegekende Europese subsidie per provincie

In de paragrafen hierna zijn telkens de cijfers van het landsdeel Zuid-Nederland weergegeven. De deelinzichten per provincie zijn in de bijlagen 1, 2 en 3 opgenomen.

In de tabellen die volgen wordt onder 'Aantal projecten' het aantal unieke projecten verstaan waarin minimaal één Zuid-Nederlandse organisatie deelneemt. Het bedrag bij 'Europese subsidie' betreft het totale volume aan verleende subsidie aan de organisaties in Zuid-Nederland voor deze projecten.

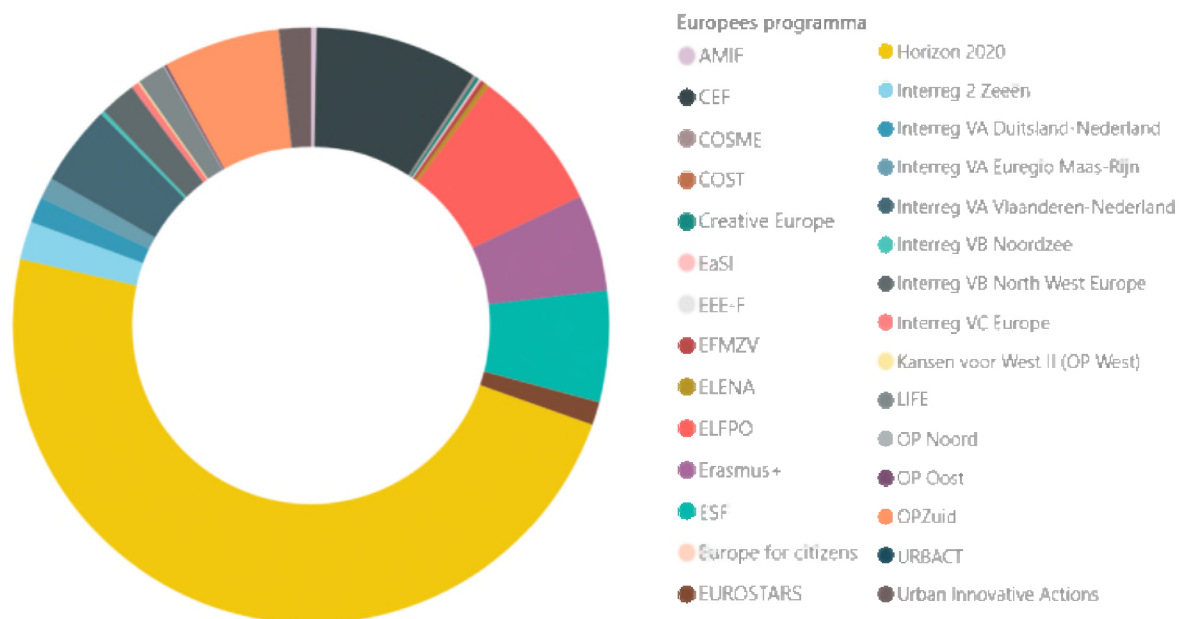
3.2 Europese subsidie en aantal projecten naar Europees programma

In deze paragraaf zijn de resultaten in subsidie en aantallen projecten naar Europees programma weergegeven. Het totaaloverzicht wordt gegeven in tabel 3. Tabel 4 laat zien hoe de Europese subsidie per programma verdeeld wordt over de drie provincies. Tabel 5 geeft een nadere uitsplitsing van de Europese subsidie binnen Horizon2020. Tabel 6 geeft per programma de gemiddelde Europese subsidie op organisatieniveau weer.

Europees programma	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
ELFPO	910	14,26%	€ 108.559.754	7,74%
Interreg 2 Zeeën	52	0,82%	€ 29.092.596	2,08%
Interreg VA Duitsland-Nederland	57	0,89%	€ 19.341.504	1,38%
Interreg VA Euregio Maas-Rijn	40	0,63%	€ 16.394.619	1,17%
Interreg VA Vlaanderen-Nederland	79	1,24%	€ 61.151.993	4,36%
Interreg VB Noordzee	8	0,13%	€ 3.067.000	0,22%
Interreg VB North West Europe	43	0,67%	€ 27.422.658	1,96%
Kansen voor West II (OP West)	14	0,22%	€ 1.366.171	0,10%
OP Noord	5	0,08%	€ 919.026	0,07%
OP Oost	27	0,42%	€ 1.800.936	0,13%
OPZuid	163	2,55%	€ 88.582.461	6,32%
Subtotaal regionaal	1.398	21,91%	€ 357.698.716	25,52%

AMIF	5	0,08%	€ 4.150.326	0,30%
EFMZV	35	0,55%	€ 3.542.937	0,25%
ESF	3.291	51,58%	€ 84.379.164	6,02%
Subtotaal nationaal	3.331	52,21%	€ 92.072.426	6,57%
CEF	25	0,39%	€ 124.294.855	8,87%
COSME	16	0,25%	€ 1.815.452	0,13%
COST	3	0,05%	€ 452.940	0,03%
Creative Europe	31	0,49%	€ 2.676.944	0,19%
EaSI	5	0,08%	€ 1.424.824	0,10%
EEE-F	1	0,02%	€ 425.000	0,03%
ELENA	1	0,02%	€ 3.405.544	0,24%
Erasmus+	389	6,10%	€ 73.415.261	5,24%
Europe for citizens	34	0,53%	€ 227.347	0,02%
EUROSTARS	65	1,02%	€ 17.574.365	1,25%
Horizon 2020	1.024	16,05%	€ 675.198.984	48,16%
Interreg VC Europe	22	0,34%	€ 5.856.694	0,42%
LIFE	21	0,33%	€ 21.183.989	1,51%
URBACT	8	0,13%	€ 438.869	0,03%
Urban Innovative Actions	6	0,09%	€ 23.741.912	1,69%
Subtotaal Europees	1.651	25,88%	€ 952.132.979	67,92%
Totaal	6.380	100,00%	€ 1.401.904.122	100,00%

Tabel 3: Aantal projecten en Europese subsidie per Europees programma

Figuur 2: Verdeling Europese subsidie naar Europees programma

Opmerkingen bij tabel 3 en figuur 2:

- De stijging van ruim € 132 miljoen Europese subsidie ten opzichte van het vorige peilmoment komt vooral door toename van de programma's ELFPO, ESF, Erasmus+ en Horizon2020.
- Het Europees programma LIFE heeft een toename van € 9 miljoen Europese subsidie. Dit peilmoment komt het totaal in Zuid-Nederland uit op ruim € 21 miljoen. De reden van deze relatief forse toename is dat ERAC voor het eerst beschikt over de exacte subsidiebedragen per organisatie, die hoger waren dan de gemiddelde projectsubsidies waarmee in eerdere rapportages moest worden gerekend.
- Figuur 2 laat zien dat bijna de helft van alle Europese subsidie in Zuid-Nederland afkomstig is uit Horizon2020. In totaal is al € 675 miljoen verleend. Het belang van Horizon2020 binnen de verschillende Zuid-Nederlandse provincies verschilt wel. Dit is te zien in figuur 3.
- Organisaties uit Zuid-Nederland participeren ook in Kansen voor West II, OP Noord en OP Oost terwijl Zuid-Nederland geografisch gezien niet tot deze programmagebieden behoort. Andersom gebeurt het ook dat organisaties buiten het programmagebied van OPZuid in dit programma participeren.

Figuur 3: Verdeling Europese subsidie per Europees programma per provincie

Horizon2020 - Call	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Horizon 2020 - COFUND	4	0,39%	€ 1.020.268	0,15%
Horizon 2020 - Coordination and Support Action	111	10,84%	€ 22.262.435	3,30%
Horizon 2020 - ERC Grant	72	7,03%	€ 94.481.421	13,99%
Horizon 2020 - Innovation Action	199	19,43%	€ 204.144.285	30,23%
Horizon 2020 - Marie Curie	204	19,92%	€ 86.203.345	12,77%
Horizon 2020 - Research & Innovation Action	373	36,43%	€ 223.077.743	33,04%

Horizon 2020 - SME	57	5,57%	€ 39.252.588	5,81%
Horizon 2020 - overig	4	0,39%	€ 4.756.900	0,70%
Totaal	1.024	100,00%	€ 675.198.984	100,00%

Tabel 4: Aantal projecten en Europese subsidie binnen het programma Horizon2020

Europees programma	Gemiddelde Europese subsidie
Urban Innovative Actions	€ 3.956.985
ELENA	€ 3.405.544
CEF	€ 2.219.551
AMIF	€ 830.065
LIFE	€ 605.257
Horizon 2020	€ 505.010
EEE-F	€ 425.000
Interreg VB North West Europe	€ 375.653
Interreg 2 Zeeën	€ 312.824
Interreg VB Noordzee	€ 235.923
Interreg VC Europe	€ 234.268
EUROSTARS	€ 228.239
Erasmus+	€ 188.728
Interreg VA Euregio Maas-Rijn	€ 169.017
OP Noord	€ 153.171
COST	€ 150.980
Interreg VA Vlaanderen-Nederland	€ 137.730
EaSI	€ 129.529
OPZuid	€ 123.202
ELFPO	€ 108.560
Interreg VA Duitsland-Nederland	€ 104.549
EFMZV	€ 101.227
COSME	€ 100.858
Creative Europe	€ 81.120
Kansen voor West II (OP West)	€ 65.056
URBACT	€ 54.859
OP Oost	€ 54.574
ESF	€ 23.497
Europe for citizens	€ 6.496

Tabel 5: Gemiddelde subsidie op organisatieniveau per Europees programma

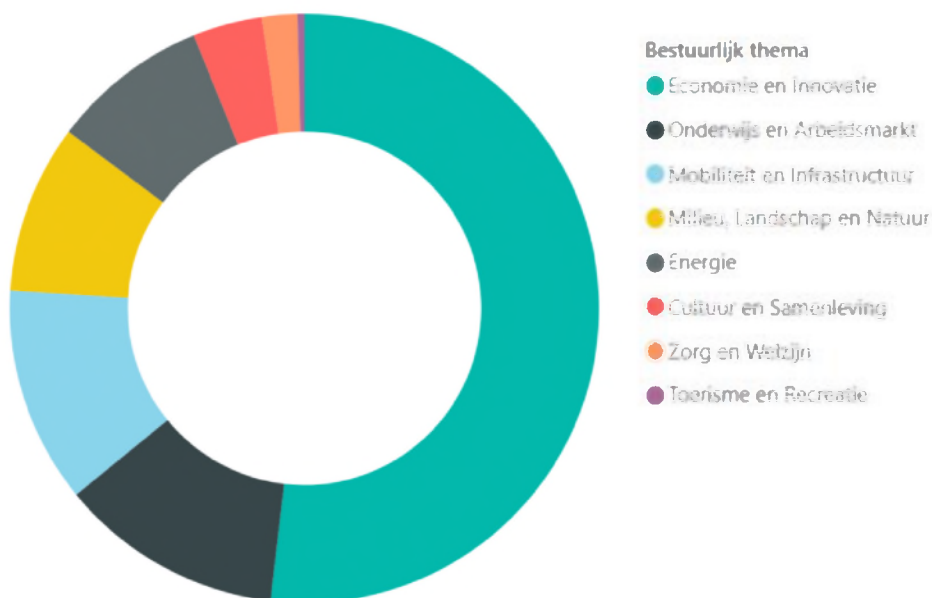
Opmerking bij tabel 5:

- Organisaties die participeren in de Europese programma's Urban Innovative Actions, ELENA en CEF ontvangen relatief gezien veel Europese subsidie per project. Organisaties die participeren in de programma's ESF en Europe for citizens ontvangen relatief weinig Europese subsidie per deelname. Voor de gemiddelde projectomvang geldt dezelfde verhouding. De verklaring hiervoor ligt in de type uitgaven binnen deze projecten: voornamelijk out-of-pocketkosten voor (energie-)infrastructuur, meestal na grootschalige aanbestedingen, versus voornamelijk loonkosten voor begeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

3.3 Europese subsidie naar bestuurlijk thema

Bestuurlijk thema	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Cultuur en Samenleving	154	2,41%	€ 53.438.717	3,81%
Economie en Innovatie	1.669	26,16%	€ 726.721.854	51,84%
Energie	277	4,34%	€ 121.034.737	8,63%
Milieu, Landschap en Natuur	365	5,72%	€ 129.868.646	9,26%
Mobiliteit en Infrastructuur	95	1,49%	€ 166.270.900	11,86%
Onderwijs en Arbeidsmarkt	3.725	58,39%	€ 172.012.676	12,27%
Toerisme en Recreatie	35	0,55%	€ 5.212.387	0,37%
Zorg en Welzijn	60	0,94%	€ 27.344.204	1,95%
Totaal	6.380	100,00%	€ 1.401.904.122	100,00%

Tabel 6: Aantal projecten en Europese subsidie per bestuurlijk thema

Figuur 4: Verdeling Europese subsidie naar bestuurlijk thema

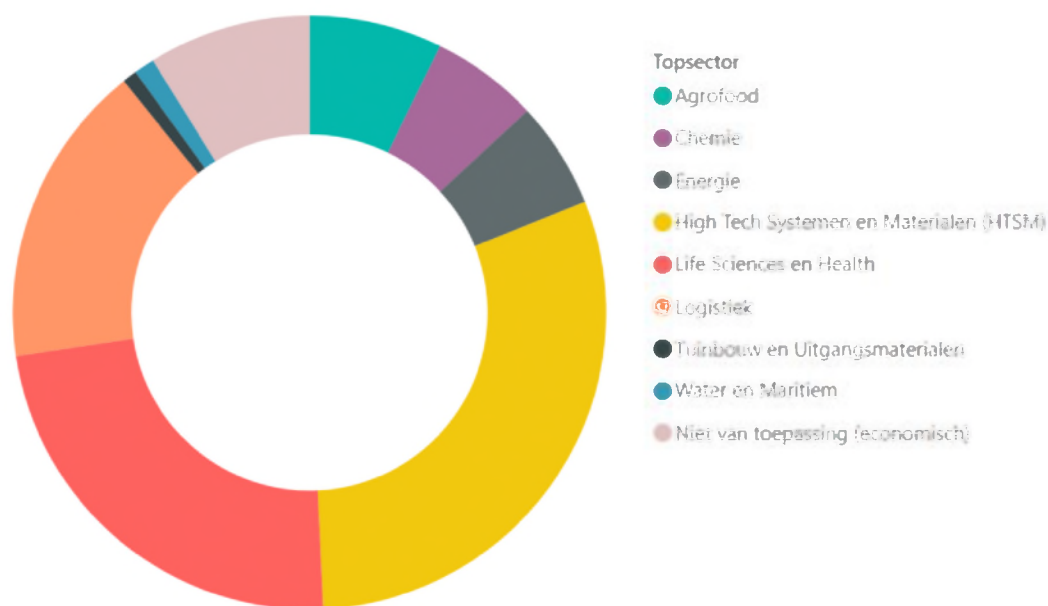
Opmerkingen bij tabel 6 en figuur 4:

- Ten opzichte van de rapportage met peildatum 1 maart 2020 zijn de thema 'Cultuur en Samenleving', 'Economie & Innovatie' en 'Energie' significant gestegen. De overige bestuurlijke thema's zijn minder hard gestegen en daarmee in relatief opzicht gedaald.
- De meeste projecten zijn gecategoriseerd als 'Onderwijs en Arbeidsmarkt', terwijl de meeste Europese subsidie terecht komt bij het thema 'Economie & Innovatie'. Een verklaring hiervoor is dat het ESF-programma, dat valt onder de categorie 'Onderwijs en Arbeidsmarkt', veel projecten kent met een kleine projectomvang.
- Het thema 'Economie en Innovatie' is verantwoordelijk voor meer dan 51% van de verleende Europese subsidie. De meeste Europese programma's zijn gericht op het versterken van de economie middels innovatie. Denk bijvoorbeeld aan Horizon2020 en EUROSTARS, maar ook OPZuid.
- Binnen de bestuurlijke thema's 'Zorg en Welzijn' en 'Toerisme en Recreatie' worden weinig projecten uitgevoerd. Dit is te verklaren door het feit dat er voor deze thema's weinig mogelijkheden liggen binnen de verschillende Europese programma's.

3.4 Europese subsidie naar topsector

Topsector	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Agrofood	700	10,97%	€ 73.048.491	5,21%
Chemie	101	1,58%	€ 59.140.498	4,22%
Energie	132	2,07%	€ 58.489.403	4,17%
High Tech Systemen en Materialen (HTSM)	496	7,77%	€ 305.949.848	21,82%
Life Sciences en Health	367	5,75%	€ 235.959.554	16,83%
Logistiek	86	1,35%	€ 167.143.141	11,92%
Tuinbouw en Uitgangsmaterialen	30	0,47%	€ 7.856.640	0,56%
Water en Maritiem	58	0,91%	€ 11.345.526	0,81%
Niet van toepassing (economisch)	170	2,66%	€ 89.237.168	6,37%
Subtotaal	2.140	33,54%	€ 1.008.170.268	71,91%
Niet gecategoriseerd (niet-economisch)	4.240	66,46%	€ 393.733.854	28,09%
Totaal	6.380	100,00%	€ 1.401.904.122	100,00%

Tabel 7: Aantal projecten en Europese subsidie per topsector

Figuur 5: Verdeling Europese subsidie naar topsector (excl. 'Niet gecategoriseerd')

Opmerkingen bij tabel 7 en figuur 5:

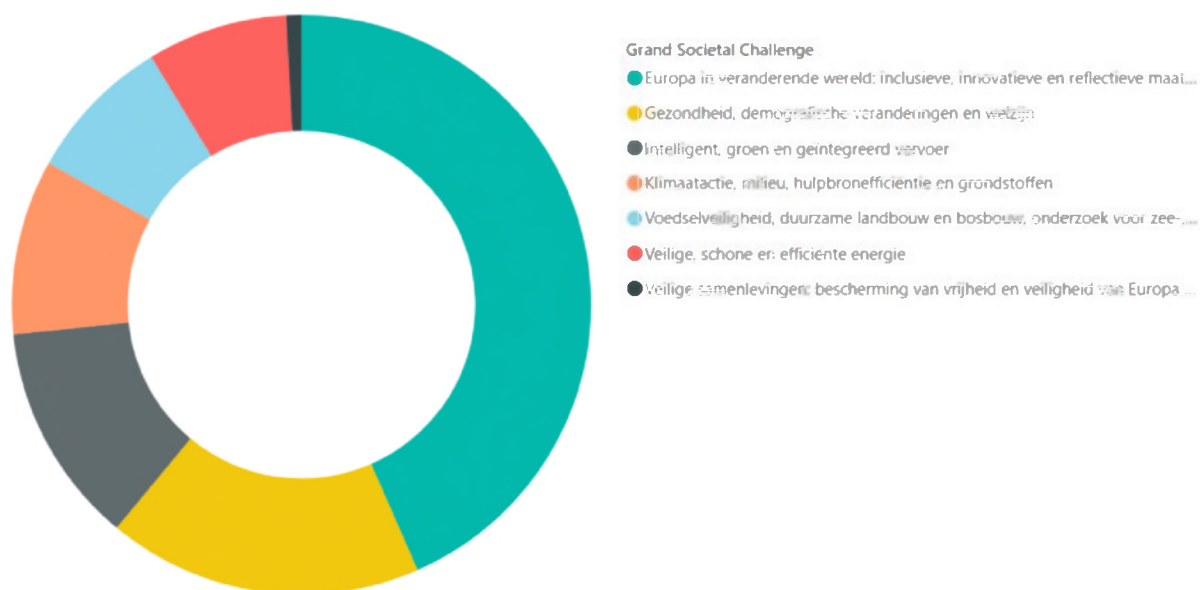
- Alle projecten zijn gecategoriseerd naar economische topsector volgens het nationaal topsectorenbeleid. Economische projecten die niet onder deze sectoren te plaatsen waren, zijn ingedeeld onder 'Niet van toepassing (economisch)'. De niet-economische projecten zijn weergegeven als 'Niet gecategoriseerd'. Uit de cijfers blijkt dat ruim 65% van de verleende Europese subsidie in Zuid-Nederland toe te rekenen is aan één van de topsectoren. Bijna 72% heeft een economisch karakter.

- Projecten die niet gecategoriseerd zijn naar topsector zijn bijvoorbeeld projecten binnen ESF of Erasmus+. Dit zijn veelal projecten zonder economisch karakter en daarom niet te koppelen aan een topsector.
- Organisaties met projecten binnen de topsectoren 'High Tech Systemen en Materialen (HTSM)' en 'Life Sciences en Health' hebben beide meer dan € 200 miljoen Europese subsidie verleend gekregen, topsector HTSM zelfs meer dan € 300 miljoen. Deze projecten worden vooral uitgevoerd door de Technische Universiteit Eindhoven, Universiteit Maastricht en Philips Electronics Nederland B.V.. Maar ook Stichting HZ University of Applied Sciences participeert in diverse projecten binnen deze topsectoren.

3.5 Europese subsidie naar Grand Societal Challenge

Grand Societal Challenge	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Europa in veranderende wereld: inclusieve, innovatieve en reflectieve maatschappijen	4.506	70,63%	€ 608.902.070	43,43%
Gezondheid, demografische veranderingen en welzijn	397	6,22%	€ 246.448.033	17,58%
Intelligent, groen en geïntegreerd vervoer	104	1,63%	€ 173.144.195	12,35%
Klimaatactie, milieu, hulpbronefficiëntie en grondstoffen	327	5,13%	€ 136.880.985	9,76%
Veilige samenlevingen: bescherming van vrijheid en veiligheid van Europa en de Europese burgers	23	0,36%	€ 11.807.872	0,84%
Veilige, schone en efficiënte energie	254	3,98%	€ 109.780.974	7,83%
Voedselveiligheid, duurzame landbouw en bosbouw, onderzoek voor zee-, kust- en binnenwater en de bio-economie	769	12,05%	€ 114.939.992	8,20%
Totaal	6.380	100,00%	€ 1.401.904.122	100,00%

Tabel 8: Aantal projecten en Europese subsidie per Grand Societal Challenge

Figuur 6: Verdeling Europese subsidie naar Grand Societal Challenge

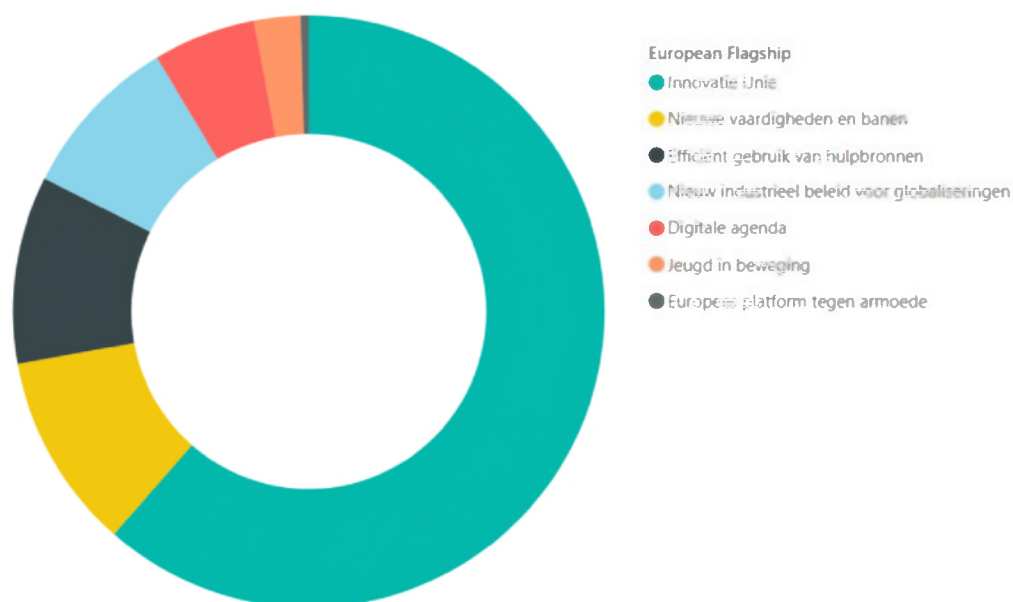
Opmerkingen bij tabel 8 en figuur 6:

- Ten opzichte van de rapportage met peildatum 1 maart 2020 zijn de onderlinge verhoudingen in aantal projecten en verleende Europese subsidie tussen de Grand Societal Challenges nauwelijks gewijzigd.
- 'Europa in veranderende wereld: inclusieve, innovatieve en reflectieve maatschappijen' is nog steeds de grootste categorie. Zowel in aantal projecten als in het bedrag aan verleende Europese subsidie. Dit zijn zowel projecten gericht op innovatie, als op de maatschappij. Hierdoor ontstaat een grote categorie waar veel projecten onder gecategoriseerd worden.

3.6 Europese subsidie naar European Flagship

European Flagship	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Digitale agenda	122	1,91%	€ 78.529.015	5,60%
Efficiënt gebruik van hulpbronnen	457	7,16%	€ 143.716.664	10,25%
Europees platform tegen armoede	13	0,20%	€ 6.068.564	0,43%
Innovatie Unie	1.911	29,95%	€ 861.279.749	61,44%
Jeugd in beweging	239	3,75%	€ 35.635.437	2,54%
Nieuw industrieel beleid voor globalisering	32	0,50%	€ 126.307.395	9,01%
Nieuwe vaardigheden en banen	3.606	56,52%	€ 150.367.297	10,73%
Totaal	6.380	100,00%	€ 1.401.904.122	100,00%

Tabel 9: Aantal projecten en Europese subsidie per European Flagship

Figuur 7: Verdeling Europese subsidie naar European Flagship

Opmerkingen bij tabel 9 en figuur 7:

- Ten opzichte van de rapportage met peildatum 1 maart 2020 zijn de onderlinge verhoudingen in aantal projecten en verleende Europese subsidie tussen de European Flagships nauwelijks gewijzigd. Een lichte stijging is zichtbaar bij het flagship Digitale agenda.
- Het European Flagship 'Innovatie Unie' is nog steeds de grootste categorie gelet op verworven Europese subsidie. Veel Europese programma's zijn gericht op innovatie. Het is dan ook niet verwonderlijk dat veel projecten onder dit flagship zijn gecategoriseerd.

3.7 Europese subsidie geografisch uitgesplitst

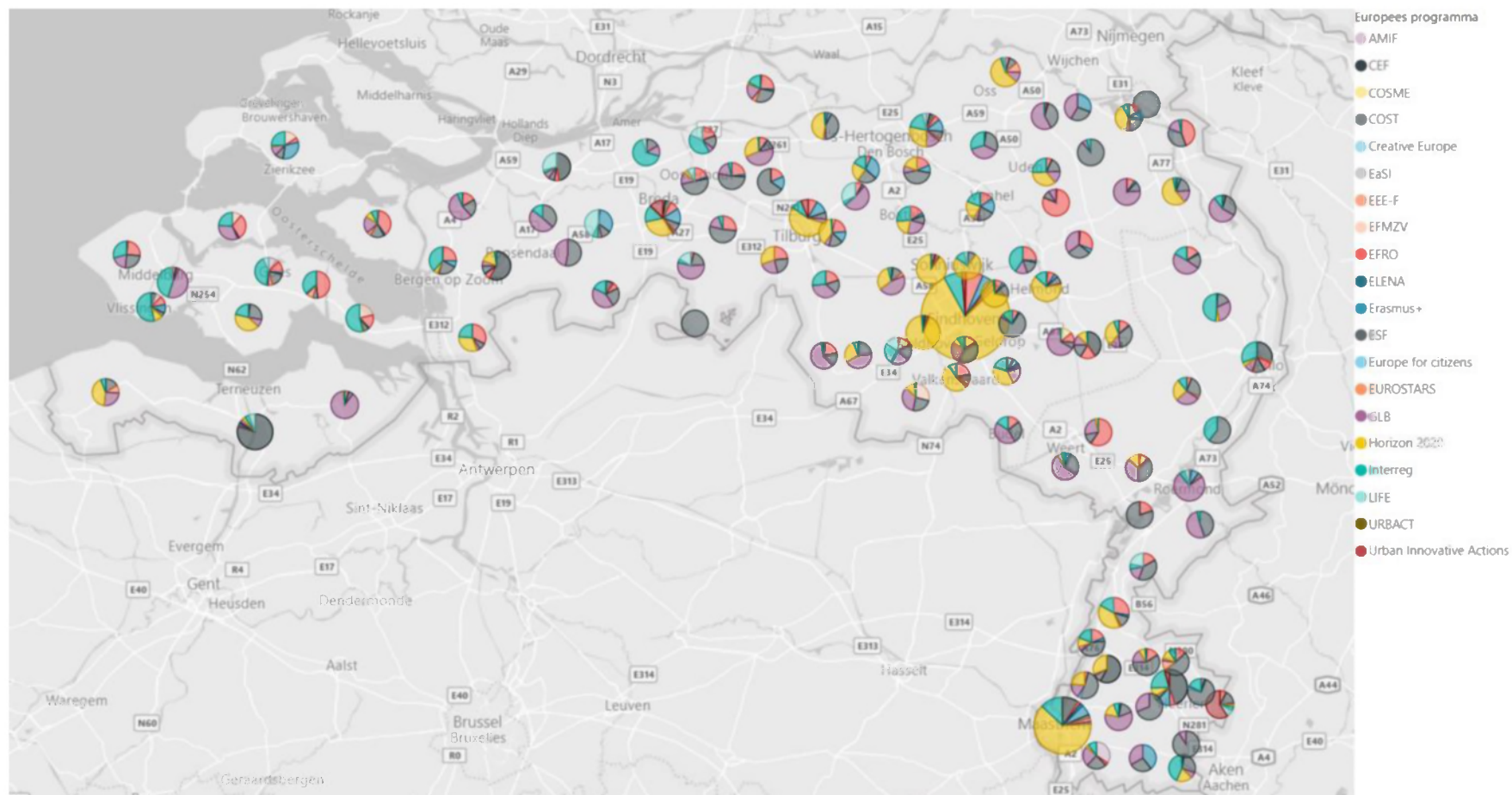
In deze paragraaf wordt de verleende Europese subsidie weergegeven naar COROP-regio's en gemeenten. Voor de COROP-regio's worden de cijfers gepresenteerd in tabel 10. De verdeling van de verleende Europese subsidie per gemeente is weergegeven op kaart 1.

COROP- regio	Europese subsidie	Percentage
Noord-Limburg	€ 40.987.134	2,92%
Midden-Limburg	€ 40.417.999	2,88%
Zuid-Limburg	€ 324.961.233	23,18%
Totaal Limburg	€ 406.366.366	28,99%
West-Noord-Brabant	€ 105.974.452	7,56%
Midden-Noord-Brabant	€ 91.062.837	6,50%
Noordoost-Noord-Brabant	€ 104.318.605	7,44%
Zuidoost-Noord-Brabant	€ 557.302.495	39,75%
Totaal Noord-Brabant	€ 858.658.389	61,25%
Zeeuws-Vlaanderen	€ 68.655.912	4,90%
Overig Zeeland	€ 68.223.455	4,87%
Totaal Zeeland	€ 136.879.367	9,76%
Totaal	€ 1.401.904.122	100,00%

Tabel 10: Europese subsidie per COROP-regio

Opmerkingen bij tabel 10:

- In Limburg en Noord-Brabant zijn de COROP-regio's Zuid-Limburg en Zuidoost-Brabant dominant. De verklaring hiervoor is dat in deze COROP-regio's relatief gezien veel kennisinstellingen zijn gevestigd die subsidie ontvangen uit Horizon2020. Regio Zuid-Limburg ontvangt ruim € 147 miljoen en regio Zuidoost-Noord-Brabant ontvangt ruim € 423 miljoen uit het Horizon2020-programma.
- In de regio Zuid-Limburg draagt ook het Europees programma CEF voor een groot deel bij aan de totaal verkregen Europese subsidie.
- De twee COROP-regio's in Zeeland zijn in evenwicht qua verdeling van Europese subsidie. Wanneer echter het CEF-projecten in Terneuzen van 49 miljoen buiten beschouwing wordt gelaten, blijkt dat een grote meerderheid van de gelden uit Europese programma's die in Zeeland terecht komen, bij organisaties uit de COROP-regio Overig-Zeeland belanden.

Kaart 1: Europese subsidie per Zuid-Nederlandse gemeente naar Europees programma

4 Analyses

Deze paragraaf geeft een verdiepende analyse op de gegevens van Zuid-Nederland. Naast de cijfers die volgen uit de monitoringsdatabase worden ook de EIB-financiering (tabel 13) en de betalingen uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (tabel 14) uitgelicht.

4.1 Categorisering organisaties naar type begunstigden

Tabel 11 toont de verdeling van organisaties per type. In deze tabel is het aantal projectdeelnames en de bijbehorende Europese subsidie per type organisatie weergegeven. Het aantal projectdeelnames ligt hoger dan het totaal aantal projecten. Dit komt doordat in sommige projecten meerdere organisaties uit Zuid-Nederland deelnemen.

Type organisatie	Aantal project-deelnames	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Rijksoverheid	17	0,20%	€ 27.112.903	1,93%
Provincie	47	0,56%	€ 46.527.925	3,32%
Gemeente	623	7,46%	€ 120.145.162	8,57%
Waterschap	37	0,44%	€ 22.508.057	1,61%
Intermediaire organisatie	347	4,16%	€ 73.360.222	5,23%
NGO	33	0,40%	€ 8.161.443	0,58%
Openbare voorziening	76	0,91%	€ 3.137.803	0,22%
Overig publiek	223	2,67%	€ 75.587.951	5,39%
Subtotaal overheid	1.403	16,80%	€ 376.541.467	26,86%
MKB	3.090	37,01%	€ 259.715.892	18,53%
Groot bedrijf	1.163	13,93%	€ 196.191.923	13,99%
Landbouwbedrijf	865	10,36%	€ 40.602.487	2,90%
Culturele instelling	43	0,51%	€ 2.903.662	0,21%
Nutsbedrijf	20	0,24%	€ 10.771.997	0,77%
Geprivatiseerde voorziening	51	0,61%	€ 7.826.568	0,56%
Overig privaat	324	3,88%	€ 30.572.348	2,18%
Subtotaal bedrijfsleven	5.556	66,54%	€ 548.584.876	39,13%
Onderzoeksinstituut	119	1,43%	€ 39.392.860	2,81%
Universiteit	724	8,67%	€ 365.461.932	26,07%
HBO	211	2,53%	€ 45.427.131	3,24%
MBO	109	1,31%	€ 17.594.152	1,26%
Voortgezet onderwijs	121	1,45%	€ 4.092.886	0,29%
Primair onderwijs	89	1,07%	€ 3.201.798	0,23%
Overig onderwijs	18	0,22%	€ 1.607.018	0,11%
Subtotaal onderzoek & opleiding	1.391	16,66%	€ 476.777.778	34,01%
Totaal	8.350	100,00%	€ 1.401.904.122	100,00%

Tabel 11: Verdeling organisaties naar organisatietypen

Opmerkingen bij tabel 11:

- De verschillen in de verhoudingen tussen de typen organisaties zijn vrijwel gelijk aan de categorisering t.o.v. het vorige peilmoment (1 maart 2020). Het subtotaal bedrijfsleven is nog steeds de grootste categorie in zowel projectdeelnames als verleende Europese subsidie.
- Het MKB blijft de grootste categorie binnen het subtotaal bedrijfsleven. Ondersteuning van het MKB is in veel programma's een voorname doelstelling, daarmee is dit resultaat goed te verklaren. Het aandeel van het MKB in de praktijk nog hoger, omdat ook in andere categorieën - bijvoorbeeld het landbouwbedrijf - organisaties als MKB te classificeren zijn.
- Binnen het subtotaal onderzoek en opleiding komt de meeste subsidie terecht bij het organisatietype universiteit, aangezien universiteiten een belangrijke rol spelen in de onderzoek- en valorisatieprogramma's. Ook UMC's worden onder de categorie universiteit gecategoriseerd.

In figuur 8 wordt de verdeling van het aantal projectdeelnames per type organisatie (overheid, bedrijfsleven of onderzoek & opleiding) per Europees programma weergegeven.

Figuur 8: Verdeling projectdeelnames per type organisatie per Europees programma

4.2 Gecreëerde werkgelegenheid

De cijfers uit tabel 12 zijn gebaseerd op de categorisering van ieder project naar één van de 21 categorieën in de EIM-rekentool. Uit deze tabel blijkt een totaal werkgelegenheidseffect van **29.782** fte door de verworven Europese subsidie.

EIM-categorie	Europese subsidie	FTE
Oprichten en uitbreiden kennisinstellingen	€ 76.806.573	1.733
Ontwikkelingen van technologie en innovatie in speerpuntsectoren	€ 793.313.231	9.757
Intensiveren van R&D-capaciteit in de regio	€ 4.394.040	27
Stimulering clustervorming in sectoren	€ 7.570.181	125
Ontwikkelen en stimuleren ict-toepassingen in MKB	€ 27.673.034	1.182
Bedrijfsgerichte maatregelen rond het stimuleren van ondernemerschap in het MKB	€ 56.920.576	6.434
Bedrijfsgerichte maatregelen rond het faciliteren van ondernemerschap in het MKB	€ 4.107.351	202
Scholing en arbeidsmarkt	€ 185.208.697	10.238
Herinrichting landelijk gebied	€ 8.066.499	84
Bereikbaarheid van kenniscentra, hoogwaardige werklocaties en bovenregionale voorzieningen en toplocaties	€ 139.139.640	0
Verbetering toeristisch-recreatieve infrastructuur en voorzieningenniveau	€ 8.194.206	0
Bereikbaarheid en mobiliteit (geen infrastructuur)	€ 1.546.701	0
Verbetering milieukwaliteit	€ 75.903.330	0
Verbetering toeristisch-recreatief en cultureel voorzieningenniveau	€ 6.371.913	0
Uitbreiding en modernisering cultureel aanbod	€ 6.688.151	0
Totaal	€ 1.401.904.122	29.782

Tabel 12: Europese subsidie en gecreëerde arbeidsplaatsen per EIM-categorie

4.3 Europese financiering door EIB

Naast de Europese subsidie die uit de geïnventariseerde programma's naar Zuid-Nederland stroomt, stelt de EIB leningen beschikbaar. Deels als zogenaamde '*direct loans*' (leningen direct aan leningnemers), deels indirect door middel van garantstellingen aan de *national promotional banks*. Directe leningen staan in de database op basis van locatie leningnemer. De bedragen via de national promotional banks worden toegerekend aan de provincies op basis van bruto regionaal product.

EIB-financiering	Financiering totaal	Directe leningen	Indirecte leningen
Provincie Limburg	€ 639.277.171	€ 250.000.000	€ 389.277.171
Provincie Noord-Brabant	€ 1.810.271.937	€ 742.400.000	€ 1.067.871.937
Provincie Zeeland	€ 371.170.920	€ 250.000.000	€ 121.170.920
Totaal	€ 2.820.720.028	€ 1.242.400.000	€ 1.578.320.028

Tabel 13: EIB-financieringen

In de bijlagen zijn bovenstaande gegevens verder uitgewerkt per provincie. In deze overzichten is ook te zien aan welke organisaties leningen zijn verstrekt.

4.4 Betalingen uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Bijna 40% van de EU-begroting is gereserveerd voor landbouw, deze middelen worden beschikbaar gesteld via het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Veruit de meeste betalingen uit het GLB zijn premies en vergoedingen. Deze betalingen verschillen wezenlijk van de overige subsidieprogramma's zoals aanwezig in de monitoringsdatabase, aangezien

dat projectgebonden subsidies zijn. De betalingen uit het GLB kunnen hierdoor slechts voor een beperkt deel geïntegreerd worden in de database, daarom zijn de betalingen uit het GLB hier apart inzichtelijk gemaakt.

Het GLB kent twee pijlers. Vanuit de eerste pijler worden betalingen aan landbouwers gedaan uit het Europees Landbouw Garantie Fonds (ELGF). Directe betalingen vormen het overgrote deel van de uitgaven uit de eerste pijler. Dit betreft vooral basisbetalingen in de vorm een vaststaand bedrag per hectare grond. Ook kunnen landbouwers in aanmerking komen voor een vergroeningspremie om biodiversiteit te bevorderen. Daarnaast zijn er diverse directe betalingsregelingen beschikbaar, waaronder extra vergoedingen voor landbouwers onder de 41 jaar. Uit pijler 1 wordt verder markt- en prijsbeleid gefinancierd. Dit betreft met name betalingen voor marktmaatregelen, die de afgelopen jaren vooral in de tuinbouwsector zijn ingezet. In 2015 en 2016 zijn de betalingen voor heel Nederland toegenomen in verband met de Russische boycot. Deze betalingen waren vooral bedoeld om de tuinbouw, zuivel en varkensvleessector te steunen. In algemene zin is de omvang van de uitgaven op markt- en prijsbeleid de afgelopen jaren flink teruggebracht. Zo worden al een aantal jaren geen exportsubsidies meer uitgekeerd.

Pijler 2 richt zich op plattelandontwikkeling die gefinancierd wordt uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO). In Nederland zijn diverse maatregelen opengesteld voor aanvragen, waarbij in de uitvoering onderscheid is gemaakt tussen grondgebonden en niet-grondgebonden maatregelen. De verleende subsidie van projecten gericht op niet-grondgebonden maatregelen zijn reeds in de overall database aanwezig (ELFPO).

ERAC heeft alle betalingen¹ uit het GLB in de huidige programmaperiode in beeld gebracht en gecategoriseerd. De betalingen aan Zuid-Nederlandse organisaties, voornamelijk landbouwers, vanuit het GLB is in tabel 14 per jaar per categorie weergegeven. De betalingen over 2017, 2018 en 2019 heeft ERAC per gemeente uit kunnen splitsen, zoals is weergegeven in de tabellen 24, 31 en 38. De geografische verdeling van deze betalingen over de provincies is gebruikt om de betalingen uit 2015 en 2016 aan de provincies toe te rekenen. Deze waren namelijk wel per categorie, maar niet per locatie beschikbaar.

GLB-onderdeel	2015	2016	2017	2018	2019
Akkerbouw	€ 5.417	€ 1.954	€ 594	€ 0	€ 0
Basisbetaling	€ 184.293.220	€ 119.465.875	€ 119.587.437	€ 117.921.781	€ 112.634.847
Jonge landbouwers	€ 0	€ 2.066.788	€ 2.452.060	€ 2.375.672	€ 2.597.768
Teruggave crisisreserve	€ 4.619.005	€ 2.185.794	€ 2.077.633	€ 2.055.862	€ 2.066.066
Veehouderij	€ 7.936.632	€ 790.682	€ 508.982	€ 625.410	€ 548.211
Vergroeningsbetaling	€ 0	€ 50.670.630	€ 50.871.950	€ 50.015.587	€ 46.991.184
Directe betalingen	€ 196.854.274	€ 175.181.721	€ 175.498.656	€ 172.994.312	€ 164.838.075
Algemeen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Tuinbouw	€ 15.096.801	€ 12.891.783	€ 12.492.313	€ 11.267.930	€ 9.388.924

¹ Let op: dit verschilt van de bedragen in de overall database, waar de verleende subsidie is vastgelegd

Veehouderij	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Zuivel	€ 522.901	€ 5.485.561	€ 8.871.604	-€ 6.273.665	-€ 12.841.371
Markt- en prijsbeleid	€ 15.619.702	€ 18.377.343	€ 21.363.917	€ 4.994.265	-€ 3.452.448
Totaal Pijler 1	€ 212.473.976	€ 193.559.064	€ 196.862.572	€ 177.988.577	€ 161.385.628
Grondgebonden	€ 11.905.898	€ 8.132.225	€ 8.802.787	€ 9.328.915	€ 11.613.709
Niet-grondgebonden*	€ 7.809.226	€ 5.334.027	€ 5.446.105	€ 8.850.802	€ 12.995.313
Plattelandsbeleid	€ 19.715.125	€ 13.466.252	€ 14.248.892	€ 18.179.717	€ 24.609.023
Totaal Pijler 2	€ 19.715.125	€ 13.466.252	€ 14.248.892	€ 18.179.717	€ 24.609.023
Totaal	€ 232.189.101	€ 207.025.316	€ 211.111.464	€ 196.168.294	€ 185.994.650

Tabel 14: Betalingen vanuit het GLB aan Zuid-Nederlandse organisaties per jaar

* Van deze categorie zijn de verleende subsidiebedragen aanwezig in de overall database

Vanuit het GLB is in deze programmaperiode **€ 1,03 miljard** aan betalingen verricht aan Zuid-Nederlandse organisaties, voornamelijk landbouwers. Het betreft hier netto betalingen, omdat ook rekening is gehouden met negatieve betalingen zoals heffingen en terugbetalingen. Omdat de verleende subsidie van de niet-grondgebonden maatregelen al in de overall database aanwezig is (onder ELFPO), dienen de bedragen uit deze categorie buiten beschouwing te worden gelaten bij in beeld brengen van de *additionele* betalingen t.o.v. de overall database. Daardoor kan gesteld worden dat naast de projectgebonden subsidies Zuid-Nederland in de programmaperiode tot en met 2019 ruim **€ 992 miljoen** aan landbouw gerelateerde betalingen heeft ontvangen.

5 Benchmarking

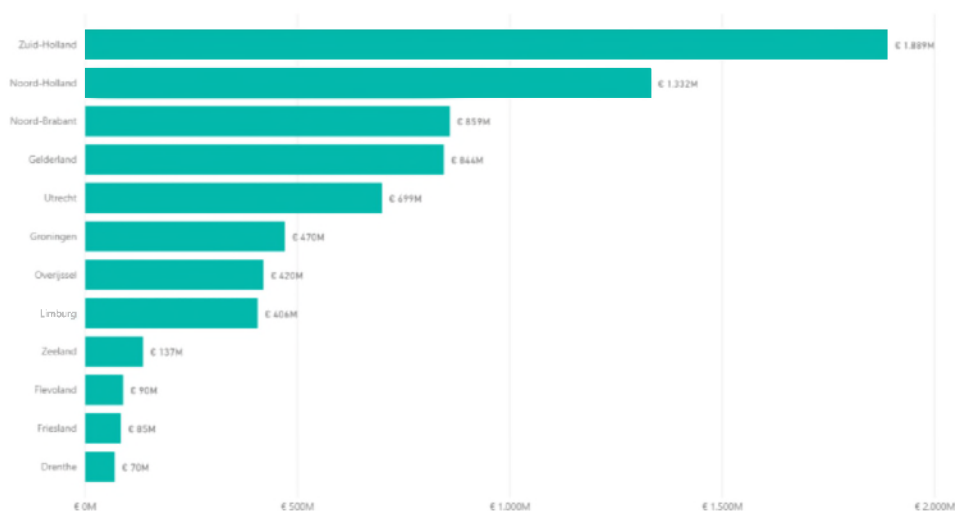
Inleiding

ERAC beschikt over een landelijke database van de verleende Europese subsidie in Nederland. Hierdoor is een benchmark tussen alle twaalf Nederlandse provincies mogelijk.

In de paragrafen hieronder is op basis van de verzamelde data een benchmark weergegeven naar:

- Inwoneraantal (Europese subsidie per inwoner)
- Bruto regionaal product (Europese subsidie in procenten t.o.v. het BRP)
- Vergelijking programma's naar Europese, nationale en regionale regie

Figuur 9 geeft de totaal verleende Europese subsidie per Nederlandse provincie weer.

Figuur 9: Totaal verleende Europese subsidie per provincie

5.1 Vergelijking op inwoneraantal

Provincie	Europese subsidie per inwoner (gehele periode)	Europese subsidie per inwoner (per jaar)
Groningen	€ 806	€ 138
Utrecht	€ 544	€ 93
Zuid-Holland	€ 517	€ 89
Noord-Holland	€ 473	€ 81
Gelderland	€ 412	€ 71
Overijssel	€ 366	€ 63
Limburg	€ 364	€ 62
Zeeland	€ 359	€ 62
Noord-Brabant	€ 342	€ 59
Flevoland	€ 220	€ 38
Drenthe	€ 143	€ 24
Friesland	€ 131	€ 23

Tabel 15: Europese subsidie per inwoner

5.2 Europese subsidie ten opzichte van het Bruto Regionaal Product

Provincie	Europese subsidie t.o.v. BRP (gehele periode)	Europese subsidie t.o.v. BRP (per jaar)
Groningen	1,83%	0,31%
Zuid-Holland	1,28%	0,22%
Gelderland	1,22%	0,21%
Utrecht	1,15%	0,20%
Zeeland	1,13%	0,19%
Overijssel	1,10%	0,19%
Limburg	1,05%	0,18%
Noord-Holland	0,91%	0,16%
Noord-Brabant	0,82%	0,14%
Flevoland	0,71%	0,12%
Drenthe	0,50%	0,09%
Friesland	0,46%	0,08%

Tabel 16: Europese subsidie in procenten t.o.v. het BRP

5.3 Verdeling programma's onder regionale, nationale en Europese regie

De benchmark naar de vergelijking tussen de programma's onder regionale, nationale en Europese regie laat een brede variatie zien in de verdeling van de verleende Europese subsidie over deze regieorganen. Het betreft hier de relatieve verdeling binnen een provincie, waardoor goed naar voren komt welke soort programma's voor een provincie belangrijk zijn.

Provincie	Regionale regie	Nationale regie	Europese regie
Drenthe	36,04%	16,69%	47,26%
Flevoland	33,07%	17,46%	49,48%
Friesland	25,72%	18,93%	55,36%
Gelderland	20,00%	5,49%	74,51%
Groningen	26,00%	12,99%	61,02%
Limburg	29,54%	7,33%	63,13%
Noord-Brabant	20,43%	6,16%	73,41%
Noord-Holland	11,65%	5,48%	82,87%
Overijssel	26,20%	7,19%	66,61%
Utrecht	7,13%	4,76%	88,11%
Zeeland	45,47%	6,85%	47,68%
Zuid-Holland	8,83%	16,05%	75,12%

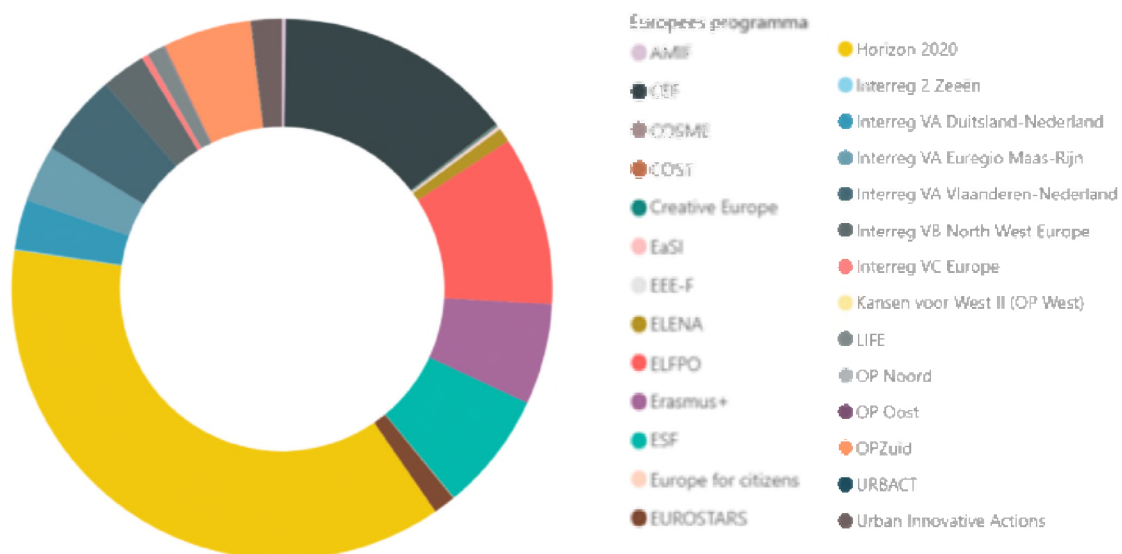
Tabel 17: Vergelijking Europese programma's per regionale, nationale en Europese regie (alfabetisch, geen ranglijst)

Bijlage 1

Deelgegevens provincie Limburg

Europees programma	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
ELFPO	275	14,26%	€ 41.178.295	10,13%
Interreg 2 Zeeën	1	0,05%	€ 296.040	0,07%
Interreg VA Duitsland-Nederland	42	2,18%	€ 12.055.383	2,97%
Interreg VA Euregio Maas-Rijn	37	1,92%	€ 13.835.587	3,40%
Interreg VA Vlaanderen-Nederland	43	2,23%	€ 20.100.521	4,95%
Interreg VB North West Europe	16	0,83%	€ 10.695.936	2,63%
Kansen voor West II (OP West)	2	0,10%	€ 15.000	0,00%
OP Noord	2	0,10%	€ 94.647	0,02%
OP Oost	7	0,36%	€ 218.846	0,05%
OPZuid	61	3,16%	€ 21.531.018	5,30%
Subtotaal regionaal	486	25,19%	€ 120.021.272	29,54%
AMIF	1	0,05%	€ 899.442	0,22%
ESF	958	49,66%	€ 28.893.122	7,11%
Subtotaal nationaal	959	49,71%	€ 29.792.564	7,33%
CEF	13	0,67%	€ 58.296.822	14,35%
COSME	2	0,10%	€ 38.311	0,01%
COST	1	0,05%	€ 128.493	0,03%
Creative Europe	6	0,31%	€ 366.395	0,09%
EaSI	3	0,16%	€ 498.347	0,12%
EEE-F	1	0,05%	€ 425.000	0,10%
ELENA	1	0,05%	€ 3.405.544	0,84%
Erasmus+	91	4,72%	€ 24.515.679	6,03%
Europe for citizens	21	1,09%	€ 156.559	0,04%
EUROSTARS	23	1,19%	€ 5.376.959	1,32%
Horizon 2020	302	15,66%	€ 149.948.098	36,90%
Interreg VC Europe	8	0,41%	€ 1.668.895	0,41%
LIFE	5	0,26%	€ 4.195.431	1,03%
URBACT	5	0,26%	€ 197.497	0,05%
Urban Innovative Actions	2	0,10%	€ 7.334.499	1,80%
Subtotaal Europees	484	25,09%	€ 256.552.530	63,13%
Totaal	1.929	100,00%	€ 406.366.366	100,00%

Tabel 18: Aantal projecten en Europese subsidie per programma in Limburg

Figuur 10: Verdeling Europese subsidie naar Europees programma in Limburg

Bestuurlijk thema	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Cultuur en Samenleving	57	2,95%	€ 13.616.080	3,35%
Economie en Innovatie	543	28,15%	€ 188.936.178	46,49%
Energie	67	3,47%	€ 26.029.819	6,41%
Milieu, Landschap en Natuur	135	7,00%	€ 46.142.699	11,35%
Mobiliteit en Infrastructuur	25	1,30%	€ 63.753.673	15,69%
Onderwijs en Arbeidsmarkt	1.071	55,52%	€ 56.988.128	14,02%
Toerisme en Recreatie	3	0,16%	€ 93.010	0,02%
Zorg en Welzijn	28	1,45%	€ 10.806.779	2,66%
Totaal	1.929	100,00%	€ 406.366.366	100,00%

Tabel 19: Aantal projecten en Europese subsidie per bestuurlijk thema in Limburg

Topsector	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Agrofood	246	12,75%	€ 15.411.664	3,79%
Chemie	41	2,13%	€ 16.509.473	4,06%
Energie	32	1,66%	€ 17.672.463	4,35%
High Tech Systemen en Materialen (HTSM)	92	4,77%	€ 29.157.483	7,18%
Life Sciences en Health	192	9,95%	€ 111.717.898	27,49%
Logistiek	20	1,04%	€ 62.197.553	15,31%
Tuinbouw en Uitgangsmaterialen	9	0,47%	€ 1.375.033	0,34%
Water en Maritiem	5	0,26%	€ 1.432.173	0,35%
Niet van toepassing (economisch)	69	3,58%	€ 28.269.135	6,96%
Subtotaal	706	36,60%	€ 283.742.874	69,82%
Niet gecategoriseerd (niet-economisch)	1.223	63,40%	€ 122.623.492	30,18%
Totaal	1.929	100,00%	€ 406.366.366	100,00%

Tabel 20: Aantal projecten en Europese subsidie per topsector in Limburg

Organisatienaam	Project-deelnames	Europese subsidie
Universiteit Maastricht	251	€ 125.455.880
Stichting Zuyd Hogeschool	38	€ 8.080.461
Gemeente Maastricht	20	€ 3.854.925
Gemeente Venlo	19	€ 7.277.991
Provincie Limburg	18	€ 40.960.818
Academisch Ziekenhuis Maastricht	17	€ 8.072.814
Open Universiteit	15	€ 6.031.373
Gemeente Heerlen	13	€ 5.307.396
Stichting Gilde Opleidingen	12	€ 2.298.856
DSM Materials Science Center B.V.	11	€ 2.339.685

Tabel 21: Top-10 Limburgse organisaties in aantallen projectdeelnames met bijbehorende subsidie

EIB-projectnaam	EIB-bijdrage
ACADEMISCH ZIEKENHUIS MAASTRICHT - PHASE 2	€ 105.000.000
BOELS CONSTRUCTION EQUIPMENT	€ 40.000.000
LIMBURGS ENERGIE FONDS	€ 30.000.000
SFSB LIMBURG SUSTAINABILITY LOANS FOR CITIZENS	€ 75.000.000
Subtotaal directe leningen	€ 250.000.000
ABN AMRO BANK NV LOAN FOR SMES II	€ 19.680.300
ABN AMRO BANK NV LOAN FOR SMES III	€ 14.057.357
ABN AMRO BANK NV LOAN FOR SMES IV	€ 14.057.357
BNG BANK INFRASTRUCTURE MBIL	€ 14.057.357
DE LAGE LANDEN CIRCULARITY L4SME-MIDCAPS	€ 3.711.142
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS I	€ 8.434.414
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS I	€ 8.434.414
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS II	€ 11.245.886
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS III	€ 11.245.886
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS IV	€ 11.245.886
DEUTSCHE BANK KMU & MID-CAP LOAN III	€ 1.405.736
DEUTSCHE BANK KMU & MID-CAP LOAN IV	€ 281.147
DEUTSCHE BANK KMU & MID-CAP LOAN IV	€ 281.147
DOROTHEA INVESTMENT VEHICLE	€ 843.441
DOROTHEA INVESTMENT VEHICLE	€ 843.441
EUROPEAN SMES EXPORT FUNDING PLATFORM	€ 140.574
FIVE DEGREES (EGFF)	€ 210.860
FIVE DEGREES (EGFF)	€ 210.860
ING BANK LOAN SUSTAINABLE PROJECTS SMES&MIDCAPS	€ 2.805.459
ING BANK LOAN SUSTAINABLE PROJECTS SMES&MIDCAPS	€ 2.805.459
ING BANK NV LOAN FOR SMES AND MIDCAPS VI	€ 7.872.120
INNOVATIVE PROCESS TECHNOLOGIES	€ 506.065
KPN 5G NETWORK INITIAL DEPLOYMENT	€ 16.868.829

KWS SAAT RDI	€ 449.835
LTE VOLTE - HIGH SPEED MOBILE INTERNET ROLLOUT	€ 4.146.920
NETHERLANDS FLOOD DEFENSE PPP	€ 733.082
NETHERLANDS FLOOD DEFENSE PPP	€ 17.593.968
NETHERLANDS OFFSHORE WIND	€ 11.639.492
NETHERLANDS OFFSHORE WIND	€ 11.245.886
NETHERLANDS OFFSHORE WIND	€ 10.121.297
NIBC MID-CAP GUARANTEE	€ 9.137.282
NIBC MID-CAP GUARANTEE	€ 1.408.276
NWB BANK CLIMATE ACTION & WATER MANAGEMENT MBIL	€ 5.622.943
NWB BANK INFRASTRUCTURE MBIL	€ 22.491.772
NWB BANK INFRASTRUCTURE MBIL II	€ 14.057.357
PAN EUROPEAN BNP PARIBAS LEASING SOLUTIONS	€ 2.249.177
QREDITS LOAN FOR SMES I	€ 4.498.354
QREDITS LOAN FOR SMES I	€ 1.124.589
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES - SUSTAINABILITY	€ 2.811.471
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS II	€ 5.622.943
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS III	€ 9.840.150
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS IV	€ 14.057.357
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS V	€ 14.057.357
RABOBANK INNOVATION LOAN FOR SMES AND MIDCAPS I	€ 5.622.943
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS V	€ 16.868.829
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS V	€ 5.622.943
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS VI	€ 11.245.886
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS VII	€ 11.245.886
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS VIII	€ 7.028.679
RABOBANK SME AND MIDCAP SUPPORT	€ 7.197.367
RIVERROCK SENIOR LOAN FUND I	€ 1.012.130
SFSB NATIONAAL ENERGIEBESPAARFONDS	€ 6.916.220
SFSB NATIONAAL ENERGIEBESPAARFONDS	€ 1.518.195
SG INNOVATIVE EQUIPMENT LEASING FRAMEWORK LOAN	€ 843.441
Subtotaal indirecte leningen	€ 389.277.171
Totaal	€ 639.277.171

Tabel 22: EIB-gelden Limburg

GLB-onderdeel	2015	2016	2017	2018	2019
Akkerbouw	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Basisbetaling	€ 35.788.737	€ 23.199.621	€ 22.890.959	€ 23.232.035	€ 22.907.068
Jonge landbouwers	€ 0	€ 316.006	€ 359.603	€ 378.544	€ 413.975
Teruggave crisisreserve	€ 872.902	€ 413.072	€ 387.891	€ 393.259	€ 416.402
Veehouderij	€ 2.732.731	€ 272.246	€ 183.377	€ 207.215	€ 228.309
Vergroenings-betaling	€ 0	€ 9.848.324	€ 9.714.688	€ 9.893.774	€ 9.667.461
Directe betalingen	€ 39.394.370	€ 34.049.269	€ 33.536.518	€ 34.104.826	€ 33.633.213
Algemeen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Tuinbouw	€ 11.679.042	€ 9.973.217	€ 9.452.706	€ 8.928.465	€ 6.605.323
Veehouderij	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Zuivel	€ 0	€ 0	€ 775.257	-€ 5.088.410	-€ 4.662.756
Markt- en prijsbeleid	€ 11.679.042	€ 9.973.217	€ 10.227.963	€ 3.840.055	€ 1.942.568
Totaal Pijler 1	€ 51.073.412	€ 44.022.486	€ 43.764.481	€ 37.944.881	€ 35.575.781
Grondgebonden	€ 4.805.208	€ 3.282.158	€ 4.979.728	€ 5.019.438	€ 6.566.303
Niet-grondgebonden*	€ 2.627.245	€ 1.794.518	€ 1.416.332	€ 2.062.910	€ 2.934.680
Plattelandsbeleid	€ 7.432.453	€ 5.076.675	€ 6.396.060	€ 7.082.348	€ 9.500.983
Totaal Pijler 2	€ 7.432.453	€ 5.076.675	€ 6.396.060	€ 7.082.348	€ 9.500.983
Totaal	€ 58.505.865	€ 49.099.161	€ 50.160.541	€ 45.027.229	€ 45.076.765

Tabel 23: Betalingen vanuit het GLB aan Limburgse organisaties per jaar

* Van deze categorie zijn de verleende subsidiebedragen aanwezig in de overall database

Gemeente	Aantal organisaties	Aantal betalingen	Europese subsidie
Beek	31	228	€ 1.039.359
Beekdaelen	143	1.059	€ 4.374.314
Beesel	36	286	€ 1.130.769
Bergen (L.)	102	799	€ 4.227.299
Brunssum	4	30	€ 159.868
Echt-Susteren	187	1.377	€ 6.391.378
Eijsden-Margraten	191	1.482	€ 7.495.806
Gennep	80	605	€ 2.337.536
Gulpen-Wittern	157	1.275	€ 5.809.633
Heerlen	15	98	€ 365.087
Horst aan de Maas	375	2.731	€ 10.902.165
Kerkrade	11	74	€ 328.321
Landgraaf	18	145	€ 424.377
Leudal	338	2.565	€ 10.649.625
Maasgouw	59	436	€ 1.853.363
Maastricht	38	279	€ 1.278.584

Meerssen	45	408	€ 1.589.036
Mook en Middelaar	13	108	€ 488.800
Nederweert	224	1.569	€ 6.259.145
Peel en Maas	365	2.557	€ 8.506.591
Roerdalen	148	1.137	€ 4.654.510
Roermond	69	491	€ 8.240.664
Simpelveld	52	412	€ 1.726.636
Sittard-Geleen	81	618	€ 2.849.583
Stein	25	218	€ 954.275
Vaals	28	243	€ 1.199.915
Valkenburg aan de Geul	65	492	€ 2.375.136
Venlo	89	608	€ 26.839.970
Venray	349	2.542	€ 9.651.731
Voerendaal	86	650	€ 2.393.334
Weert	140	992	€ 3.767.722
Totaal	3.564	26.514	€ 140.264.534

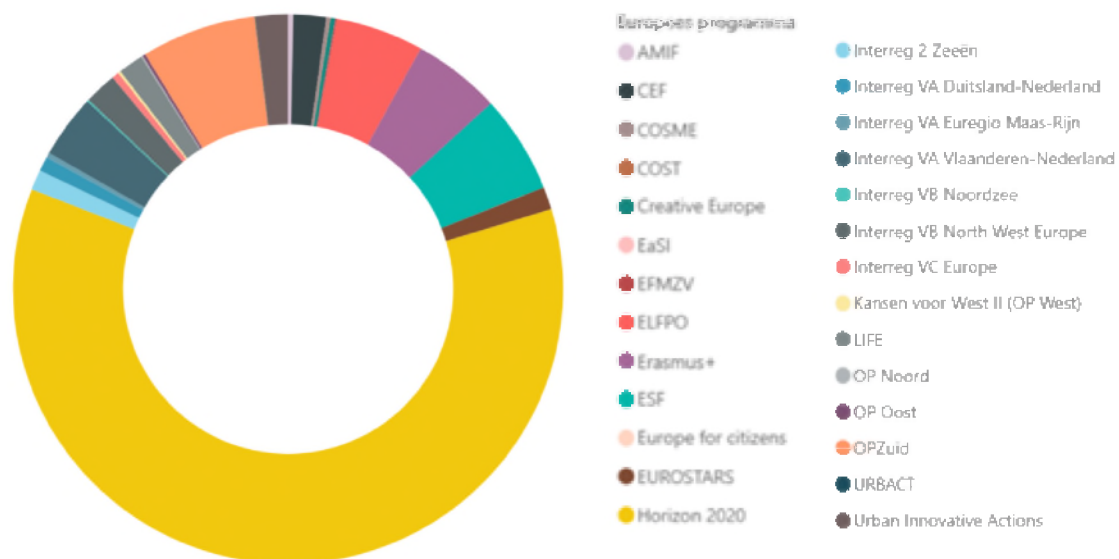
Tabel 24: Betalingen GLB in Limburg periode 2017-2019

Bijlage 2

Deelgegevens provincie Noord-Brabant

Europees programma	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
ELFPO	525	12,52%	€ 44.421.365	5,17%
Interreg 2 Zeeën	23	0,55%	€ 10.249.265	1,19%
Interreg VA Duitsland-Nederland	36	0,86%	€ 7.286.121	0,85%
Interreg VA Euregio Maas-Rijn	10	0,24%	€ 2.559.032	0,30%
Interreg VA Vlaanderen-Nederland	57	1,36%	€ 32.021.094	3,73%
Interreg VB Noordzee	4	0,10%	€ 887.562	0,10%
Interreg VB North West Europe	29	0,69%	€ 16.353.243	1,90%
Kansen voor West II (OP West)	13	0,31%	€ 1.326.543	0,15%
OP Noord	4	0,10%	€ 824.379	0,10%
OP Oost	19	0,45%	€ 1.514.672	0,18%
OPZuid	122	2,91%	€ 57.988.739	6,75%
Subtotaal regionaal	842	20,08%	€ 175.432.014	20,43%
AMIF	3	0,07%	€ 2.560.110	0,30%
EFMZV	4	0,10%	€ 773.824	0,09%
ESF	2.190	52,22%	€ 49.576.476	5,77%
Subtotaal nationaal	2.197	52,38%	€ 52.910.410	6,16%
CEF	14	0,33%	€ 16.598.059	1,93%
COSME	14	0,33%	€ 1.777.142	0,21%
COST	1	0,02%	€ 321.234	0,04%
Creative Europe	25	0,60%	€ 2.310.549	0,27%
EaSI	1	0,02%	€ 54.778	0,01%
Erasmus+	270	6,44%	€ 44.482.857	5,18%
Europe for citizens	12	0,29%	€ 53.288	0,01%
EUROSTARS	41	0,98%	€ 11.392.673	1,33%
Horizon 2020	742	17,69%	€ 520.420.928	60,61%
Interreg VC Europe	12	0,29%	€ 3.644.203	0,42%
LIFE	16	0,38%	€ 12.611.471	1,47%
URBACT	3	0,07%	€ 241.372	0,03%
Urban Innovative Actions	4	0,10%	€ 16.407.412	1,91%
Subtotaal Europees	1.155	27,54%	€ 630.315.965	73,41%
Totaal	4.194	100,00%	€ 858.658.389	100,00%

Tabel 25: Aantal projecten en Europese subsidie per programma in Noord-Brabant

Figuur 11: Verdeling Europese subsidie naar Europees programma in Noord-Brabant

Bestuurlijk thema	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Cultuur en Samenleving	89	2,12%	€ 37.333.907	4,35%
Economie en Innovatie	1.105	26,35%	€ 508.350.499	59,20%
Energie	221	5,27%	€ 89.946.725	10,48%
Milieu, Landschap en Natuur	185	4,41%	€ 57.106.895	6,65%
Mobiliteit en Infrastructuur	69	1,65%	€ 48.735.568	5,68%
Onderwijs en Arbeidsmarkt	2.490	59,37%	€ 102.651.099	11,95%
Toerisme en Recreatie	7	0,17%	€ 1.543.977	0,18%
Zorg en Welzijn	28	0,67%	€ 12.989.719	1,51%
Totaal	4.194	100,00%	€ 858.658.389	100,00%

Tabel 26: Aantal projecten en Europese subsidie per bestuurlijk thema in Noord-Brabant

Topsector	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Agrofood	381	9,08%	€ 39.364.858	4,58%
Chemie	74	1,76%	€ 40.768.489	4,75%
Energie	105	2,50%	€ 38.319.471	4,46%
High Tech Systemen en Materialen (HTSM)	436	10,40%	€ 272.284.796	31,71%
Life Sciences en Health	186	4,43%	€ 121.514.920	14,15%
Logistiek	67	1,60%	€ 54.102.883	6,30%
Tuinbouw en Uitgangsmaterialen	21	0,50%	€ 6.089.321	0,71%
Water en Maritiem	18	0,43%	€ 5.871.982	0,68%
Niet van toepassing (economisch)	102	2,43%	€ 53.769.424	6,26%
Subtotaal	1.390	33,14%	€ 632.086.143	73,61%
Niet gecategoriseerd (niet-economisch)	2.804	66,86%	€ 226.572.246	26,39%
Totaal	4.194	100,00%	€ 858.658.389	100,00%

Tabel 27: Aantal projecten en Europese subsidie per topsector in Noord-Brabant

Organisatiennaam	Project-deelnames	Europese subsidie
Technische Universiteit Eindhoven	366	€ 189.963.584
Universiteit van Tilburg	60	€ 32.662.018
Philips Electronics Nederland B.V.	55	€ 28.780.312
ZLTO	48	€ 9.420.440
Stichting Fontys	35	€ 10.445.767
Stichting Avans Hogeschool	34	€ 9.126.126
Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek TNO	32	€ 14.342.298
Philips Medical Systems Nederland B.V.	27	€ 15.882.155
Stichting IMEC Nederland	24	€ 8.217.948
Stichting Breda University of Applied Sciences	23	€ 6.239.773

Tabel 28: Top-10 Brabantse organisaties in aantallen projectdeelnames met bijbehorende subsidie

EIB-projectnaam	EIB-bijdrage
AMPHIA HOSPITAL	€ 100.000.000
CM (EGFF)	€ 5.000.000
CM (EGFF)	€ 5.000.000
ETZ HOSPITAL	€ 43.000.000
GN STORE NORD ACOUSTIC TECHNOLOGY RDI II	€ 4.600.000
GN STORE NORD ACOUSTIC TECHNOLOGY RDI II	€ 2.300.000
HOUSING CORPORATION TRUDO	€ 150.000.000
INTRINSIC ID (EGFF)	€ 5.500.000
INTRINSIC ID (EGFF)	€ 5.500.000
ONS MIDDELBAAR ONDERWIJS	€ 60.000.000
PHILIPS MEDTECH R&D	€ 161.500.000
PRODRIVE TECHNOLOGY SOLUTIONS RDI	€ 50.000.000
WATER SUPPLY PROVINCE NORTH BRABANT II	€ 150.000.000
Subtotaal directe leningen	€ 742.400.000
ABN AMRO BANK NV LOAN FOR SMES II	€ 53.987.344
ABN AMRO BANK NV LOAN FOR SMES III	€ 38.562.389
ABN AMRO BANK NV LOAN FOR SMES IV	€ 38.562.389
BNG BANK INFRASTRUCTURE MBIL	€ 38.562.389
DE LAGE LANDEN CIRCULARITY L4SME-MIDCAPS	€ 10.180.471
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS I	€ 23.137.433
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS I	€ 23.137.433
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS II	€ 30.849.911
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS III	€ 30.849.911
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS IV	€ 30.849.911
DEUTSCHE BANK KMU & MID-CAP LOAN III	€ 3.856.239
DEUTSCHE BANK KMU & MID-CAP LOAN IV	€ 771.248
DEUTSCHE BANK KMU & MID-CAP LOAN IV	€ 771.248
DOROTHEA INVESTMENT VEHICLE	€ 2.313.743

DOROTHEA INVESTMENT VEHICLE	€ 2.313.743
EUROPEAN SMES EXPORT FUNDING PLATFORM	€ 385.624
FIVE DEGREES (EGFF)	€ 578.436
FIVE DEGREES (EGFF)	€ 578.436
ING BANK LOAN SUSTAINABLE PROJECTS SMES&MIDCAPS	€ 7.695.983
ING BANK LOAN SUSTAINABLE PROJECTS SMES&MIDCAPS	€ 7.695.983
ING BANK NV LOAN FOR SMES AND MIDCAPS VI	€ 21.594.938
INNOVATIVE PROCESS TECHNOLOGIES	€ 1.388.246
KPN 5G NETWORK INITIAL DEPLOYMENT	€ 46.274.866
KWS SAAT RDI	€ 1.233.996
LTE VOLTE - HIGH SPEED MOBILE INTERNET ROLLOUT	€ 11.375.905
NETHERLANDS FLOOD DEFENSE PPP	€ 2.011.003
NETHERLANDS FLOOD DEFENSE PPP	€ 48.264.079
NETHERLANDS OFFSHORE WIND	€ 31.929.658
NETHERLANDS OFFSHORE WIND	€ 30.849.911
NETHERLANDS OFFSHORE WIND	€ 27.764.920
NIBC MID-CAP GUARANTEE	€ 25.065.553
NIBC MID-CAP GUARANTEE	€ 3.863.208
NWB BANK CLIMATE ACTION & WATER MANAGEMENT MBIL	€ 15.424.955
NWB BANK INFRASTRUCTURE MBIL	€ 61.699.822
NWB BANK INFRASTRUCTURE MBIL II	€ 38.562.389
PAN EUROPEAN BNP PARIBAS LEASING SOLUTIONS	€ 6.169.982
QREDITS LOAN FOR SMES I	€ 12.339.964
QREDITS LOAN FOR SMES I	€ 3.084.991
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES - SUSTAINABILITY	€ 7.712.478
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS II	€ 15.424.955
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS III	€ 26.993.672
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS IV	€ 38.562.389
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS V	€ 38.562.389
RABOBANK INNOVATION LOAN FOR SMES AND MIDCAPS I	€ 15.424.955
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS V	€ 46.274.866
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS V	€ 15.424.955
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS VI	€ 30.849.911
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS VII	€ 30.849.911
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS VIII	€ 19.281.194
RABOBANK SME AND MIDCAP SUPPORT	€ 19.743.943
RIVERROCK SENIOR LOAN FUND I	€ 2.776.492
SFSB NATIONAAL ENERGIEBESPAARFONDS	€ 18.972.695
SFSB NATIONAAL ENERGIEBESPAARFONDS	€ 4.164.738
SG INNOVATIVE EQUIPMENT LEASING FRAMEWORK LOAN	€ 2.313.743
Subtotaal indirecte leningen	€ 1.067.871.937
Totaal	€ 1.810.271.937

Tabel 29: EIB-gelden Noord-Brabant

GLB-onderdeel	2015	2016	2017	2018	2019
Akkerbouw	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Basisbetaling	€ 105.112.247	€ 68.137.756	€ 69.058.489	€ 66.405.678	€ 61.658.036
Jonge landbouwers	€ 0	€ 1.154.403	€ 1.374.521	€ 1.322.007	€ 1.442.557
Teruggave crisisreserve	€ 2.614.144	€ 1.237.058	€ 1.194.905	€ 1.144.463	€ 1.109.144
Veehouderij	€ 3.736.897	€ 372.286	€ 231.597	€ 302.522	€ 242.198
Vergroenings-betaling	€ 0	€ 28.757.727	€ 29.270.815	€ 27.987.132	€ 25.515.610
Directe betalingen	€ 111.463.287	€ 99.659.231	€ 101.130.326	€ 97.161.801	€ 89.967.546
Algemeen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Tuinbouw	€ 3.381.573	€ 2.887.665	€ 2.982.655	€ 2.339.466	€ 2.076.804
Veehouderij	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Zuivel	€ 464.130	€ 4.869.012	€ 7.662.594	-€ 1.528.273	-€ 8.244.753
Markt- en prijsbeleid	€ 3.845.702	€ 7.756.677	€ 10.645.249	€ 811.192	-€ 6.167.949
Totaal Pijler 1	€ 115.308.990	€ 107.415.907	€ 111.775.575	€ 97.972.994	€ 83.799.598
Grondgebonden	€ 1.126.556	€ 769.485	€ 2.394.552	€ 2.812.316	€ 3.419.441
Niet-grondgebonden	€ 1.002.397	€ 684.679	€ 2.802.534	€ 5.411.904	€ 7.107.340
Plattelandsbeleid	€ 2.128.953	€ 1.454.163	€ 5.197.086	€ 8.224.220	€ 10.526.781
Totaal Pijler 2	€ 2.128.953	€ 1.454.163	€ 5.197.086	€ 8.224.220	€ 10.526.781
Totaal	€ 117.437.942	€ 108.870.071	€ 116.972.661	€ 106.197.214	€ 94.326.379

Tabel 30: Betalingen vanuit het GLB aan Brabantse organisaties per jaar

* Van deze categorie zijn de verleende subsidiebedragen aanwezig in de overall database

Gemeente	Aantal organisaties	Aantal betalingen	Europese subsidie
Alphen-Chaam	192	1.565	€ 6.709.559
Altena	308	2.673	€ 15.085.805
Asten	166	1.283	€ 6.495.301
Baarle-Nassau	179	1.489	€ 7.574.381
Bergeijk	187	1.530	€ 5.922.466
Bergen op Zoom	89	605	€ 2.853.959
Bernheze	272	2.038	€ 7.106.686
Best	56	369	€ 1.438.710
Bladel	130	1.040	-€ 3.917.227
Boekel	135	966	€ 3.548.515

Boxmeer	212	1.688	€ 10.122.510
Boxtel	104	805	€ 4.344.068
Breda	135	924	€ 3.985.901
Cranendonck	127	959	€ 3.686.256
Cuijk	128	879	€ 3.702.984
Deurne	330	2.473	€ 8.624.803
Dongen	73	533	€ 2.110.943
Drimmelen	190	1.568	€ 7.177.281
Eersel	187	1.488	€ 6.066.483
Eindhoven	16	120	€ 497.226
Etten-Leur	102	764	€ 2.815.842
Geertruidenberg	38	320	€ 1.847.280
Geldrop-Mierlo	33	254	€ 800.602
Gemert-Bakel	308	2.277	€ 9.516.261
Gilze en Rijen	101	801	€ 5.544.156
Goirle	48	431	€ 2.050.551
Grave	58	471	€ 2.238.090
Haaren	147	1.100	€ 3.879.236
Halderberge	175	1.357	€ 5.381.336
Heeze-Leende	131	1.023	€ 4.382.442
Helmond	36	250	€ 3.426.832
Heusden	127	833	€ 4.536.114
Hilvarenbeek	204	1.599	€ 7.308.744
Laarbeek	118	931	€ 3.586.776
Landerd	167	1.240	€ 4.799.802
Loon op Zand	70	529	€ 1.903.866
Meerijstad	522	3.928	€ 15.388.944
Mill en Sint Hubert	122	940	€ 3.405.145
Moerdijk	206	1.860	€ 12.424.643
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	46	346	€ 1.306.078
Oirschot	215	1.674	€ 5.994.683
Oisterwijk	109	839	€ 3.087.150
Oosterhout	108	798	€ 3.655.020
Oss	349	2.937	€ 12.745.859
Reusel-De Mierden	183	1.412	€ 5.994.723
Roosendaal	197	1.545	€ 6.382.777
Rucphen	139	1.092	€ 6.938.206
's-Hertogenbosch	164	1.249	€ 9.035.130
Sint Anthonis	326	2.549	€ 11.004.867
Sint-Michielsgestel	161	1.145	€ 4.245.235
Someren	176	1.402	€ 6.349.265
Son en Breugel	39	295	€ 668.018
Steenbergen	223	1.972	€ 13.412.690
Tilburg	84	636	€ 5.393.409

Uden	158	1.121	€ 3.917.060
Valkenswaard	66	506	€ 2.457.286
Veldhoven	28	187	€ 682.963
Vught	30	254	€ 1.208.174
Waalre	15	118	€ 625.373
Waalwijk	87	677	€ 1.929.335
Woensdrecht	98	822	€ 4.227.298
Zundert	312	2.229	€ 7.862.383
Totaal	9.242	71.708	€ 317.496.253

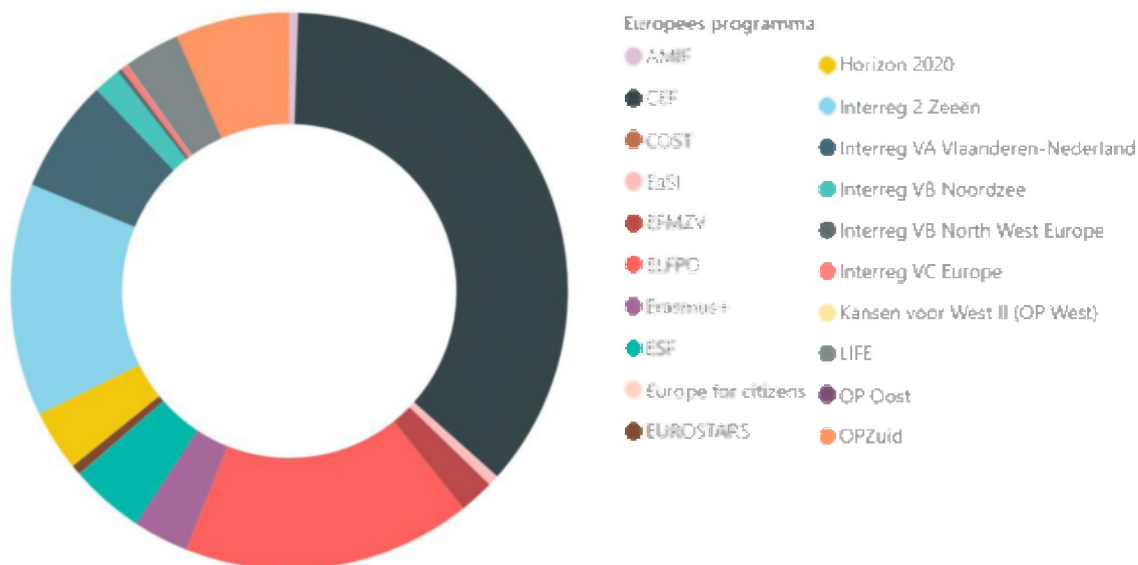
Tabel 31: Betalingen GLB in Noord-Brabant periode 2017-2019

Bijlage 3

Deelgegevens provincie Zeeland

Europees programma	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
ELFPO	114	24,78%	€ 22.960.094	16,77%
Interreg 2 Zeeën	34	7,39%	€ 18.547.290	13,55%
Interreg VA Vlaanderen-Nederland	31	6,74%	€ 9.030.378	6,60%
Interreg VB Noordzee	5	1,09%	€ 2.179.439	1,59%
Interreg VB North West Europe	2	0,43%	€ 373.478	0,27%
Kansen voor West II (OP West)	2	0,43%	€ 24.628	0,02%
OP Oost	1	0,22%	€ 67.418	0,05%
OPZuid	35	7,61%	€ 9.062.704	6,62%
Subtotaal regionaal	224	48,70%	€ 62.245.430	45,47%
AMIF	1	0,22%	€ 690.774	0,50%
EFMZV	31	6,74%	€ 2.769.113	2,02%
ESF	143	31,09%	€ 5.909.566	4,32%
Subtotaal nationaal	175	38,04%	€ 9.369.453	6,85%
CEF	4	0,87%	€ 49.399.974	36,09%
COST	1	0,22%	€ 3.212	0,00%
EaSI	2	0,43%	€ 871.698	0,64%
Erasmus+	28	6,09%	€ 4.416.725	3,23%
Europe for citizens	1	0,22%	€ 17.500	0,01%
EUROSTARS	4	0,87%	€ 804.733	0,59%
Horizon 2020	17	3,70%	€ 4.829.958	3,53%
Interreg VC Europe	2	0,43%	€ 543.595	0,40%
LIFE	2	0,43%	€ 4.377.088	3,20%
Subtotaal Europees	61	13,26%	€ 65.264.484	47,68%
Totaal	460	100,00%	€ 136.879.367	100,00%

Tabel 32: Aantal projecten en Europese subsidie per programma in Zeeland

Figuur 12: Verdeling Europese subsidie naar Europees programma in Zeeland

Bestuurlijk thema	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Cultuur en Samenleving	8	1,74%	€ 2.488.731	1,82%
Economie en Innovatie	149	32,39%	€ 29.435.177	21,50%
Energie	14	3,04%	€ 5.058.192	3,70%
Milieu, Landschap en Natuur	63	13,70%	€ 26.619.052	19,45%
Mobiliteit en Infrastructuur	12	2,61%	€ 53.781.659	39,29%
Onderwijs en Arbeidsmarkt	179	38,91%	€ 12.373.449	9,04%
Toerisme en Recreatie	25	5,43%	€ 3.575.400	2,61%
Zorg en Welzijn	10	2,17%	€ 3.547.707	2,59%
Totaal	460	100,00%	€ 136.879.367	100,00%

Tabel 33: Aantal projecten en Europese subsidie per bestuurlijk thema in Zeeland

Topsector	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Agrofood	99	21,52%	€ 18.271.969	13,35%
Chemie	9	1,96%	€ 1.862.537	1,36%
Energie	9	1,96%	€ 2.497.469	1,82%
High Tech Systemen en Materialen (HTSM)	22	4,78%	€ 4.507.570	3,29%
Life Sciences en Health	8	1,74%	€ 2.726.736	1,99%
Logistiek	8	1,74%	€ 50.842.705	37,14%
Tuinbouw en Uitgangsmaterialen	4	0,87%	€ 392.286	0,29%
Water en Maritiem	36	7,83%	€ 4.041.371	2,95%
Niet van toepassing (economisch)	15	3,26%	€ 7.198.609	5,26%
Subtotaal	210	45,65%	€ 92.341.252	67,46%
Niet gecategoriseerd (niet-economisch)	250	54,35%	€ 44.538.115	32,54%
Totaal	460	100,00%	€ 136.879.367	100,00%

Tabel 34: Aantal projecten en Europese subsidie per topsector in Zeeland

Organisatienaam	Project-deelnames	Europese subsidie
Stichting HZ University of Applied Sciences	37	€ 6.233.255
Gemeente Middelburg	19	€ 6.288.903
N.V. Economische Impuls Zeeland	13	€ 1.506.016
Dow Benelux B.V.	12	€ 2.459.326
Scalda Stichting voor middelbaar beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	12	€ 1.668.381
Anoniem	11	€ 163.680
Gemeente Goes	10	€ 1.815.230
Provincie Zeeland	9	€ 1.982.219
Gemeente Schouwen-Duiveland	7	€ 1.141.515
Gemeente Terneuzen	6	€ 659.904

Tabel 35: Top-10 Zeeuwse organisaties in aantallen projectdeelnames met bijbehorende subsidie

EIB-projectnaam	EIB-bijdrage
TENNET SOUTH-WEST 380KV WEST	€ 250.000.000
Subtotaal directe leningen	€ 250.000.000
ABN AMRO BANK NV LOAN FOR SMES II	€ 6.125.918
ABN AMRO BANK NV LOAN FOR SMES III	€ 4.375.656
ABN AMRO BANK NV LOAN FOR SMES IV	€ 4.375.656
BNG BANK INFRASTRUCTURE MBIL	€ 4.375.656
DE LAGE LANDEN CIRCULARITY L4SME-MIDCAPS	€ 1.155.173
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS I	€ 2.625.394
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS I	€ 2.625.394
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS II	€ 3.500.525
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS III	€ 3.500.525
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS IV	€ 3.500.525
DEUTSCHE BANK KMU & MID-CAP LOAN III	€ 437.566
DEUTSCHE BANK KMU & MID-CAP LOAN IV	€ 87.513
DEUTSCHE BANK KMU & MID-CAP LOAN IV	€ 87.513
DOROTHEA INVESTMENT VEHICLE	€ 262.539
DOROTHEA INVESTMENT VEHICLE	€ 262.539
EUROPEAN SMES EXPORT FUNDING PLATFORM	€ 43.757
FIVE DEGREES (EGFF)	€ 65.635
FIVE DEGREES (EGFF)	€ 65.635
ING BANK LOAN SUSTAINABLE PROJECTS SMES&MIDCAPS	€ 873.260
ING BANK LOAN SUSTAINABLE PROJECTS SMES&MIDCAPS	€ 873.260
ING BANK NV LOAN FOR SMES AND MIDCAPS VI	€ 2.450.367
INNOVATIVE PROCESS TECHNOLOGIES	€ 157.524
KPN 5G NETWORK INITIAL DEPLOYMENT	€ 5.250.787
KWS SAAT RDI	€ 140.021
LTE VOLTE - HIGH SPEED MOBILE INTERNET ROLLOUT	€ 1.290.818
NETHERLANDS FLOOD DEFENSE PPP	€ 228.188

NETHERLANDS FLOOD DEFENSE PPP	€ 5.476.502
NETHERLANDS OFFSHORE WIND	€ 3.623.043
NETHERLANDS OFFSHORE WIND	€ 3.500.525
NETHERLANDS OFFSHORE WIND	€ 3.150.472
NIBC MID-CAP GUARANTEE	€ 2.844.176
NIBC MID-CAP GUARANTEE	€ 438.356
NWB BANK CLIMATE ACTION & WATER MANAGEMENT MBIL	€ 1.750.262
NWB BANK INFRASTRUCTURE MBIL	€ 7.001.049
NWB BANK INFRASTRUCTURE MBIL II	€ 4.375.656
PAN EUROPEAN BNP PARIBAS LEASING SOLUTIONS	€ 700.105
QREDITS LOAN FOR SMES I	€ 1.400.210
QREDITS LOAN FOR SMES I	€ 350.052
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES - SUSTAINABILITY	€ 875.131
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS II	€ 1.750.262
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS III	€ 3.062.959
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS IV	€ 4.375.656
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS V	€ 4.375.656
RABOBANK INNOVATION LOAN FOR SMES AND MIDCAPS I	€ 1.750.262
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS V	€ 5.250.787
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS V	€ 1.750.262
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS VI	€ 3.500.525
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS VII	€ 3.500.525
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS VIII	€ 2.187.828
RABOBANK SME AND MIDCAP SUPPORT	€ 2.240.336
RIVERROCK SENIOR LOAN FUND I	€ 315.047
SFSB NATIONAAL ENERGIEBESPAARFONDS	€ 2.152.823
SFSB NATIONAAL ENERGIEBESPAARFONDS	€ 472.571
SG INNOVATIVE EQUIPMENT LEASING FRAMEWORK LOAN	€ 262.539
Subtotaal indirecte leningen	€ 121.170.920
Totaal	€ 371.170.920

Tabel 36: EIB-gelden Zeeland

GLB-onderdeel	2015	2016	2017	2018	2019
Akkerbouw	€ 5.417	€ 1.954	€ 594	€ 0	€ 0
Basisbetaling	€ 43.392.236	€ 28.128.498	€ 27.637.989	€ 28.284.068	€ 28.069.743
Jonge landbouwers	€ 0	€ 596.378	€ 717.936	€ 675.122	€ 741.236
Teruggave crisisreserve	€ 1.131.959	€ 535.663	€ 494.837	€ 518.140	€ 540.520
Veehouderij	€ 1.467.005	€ 146.149	€ 94.008	€ 115.673	€ 77.704
Vergroeningsbetaling	€ 0	€ 12.064.579	€ 11.886.447	€ 12.134.681	€ 11.808.113
Directe betalingen	€ 45.996.617	€ 41.473.221	€ 40.831.811	€ 41.727.684	€ 41.237.316
Algemeen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Tuinbouw	€ 36.186	€ 30.901	€ 56.952	€ 0	€ 706.796
Veehouderij	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Zuivel	€ 58.771	€ 616.549	€ 433.753	€ 343.018	€ 66.137
Markt- en prijsbeleid	€ 94.958	€ 647.450	€ 490.705	€ 343.018	€ 772.933
Totaal Pijler 1	€ 46.091.574	€ 42.120.671	€ 41.322.516	€ 42.070.702	€ 42.010.249
Grondgebonden	€ 5.974.134	€ 4.080.583	€ 1.428.507	€ 1.497.162	€ 1.627.965
Niet-grondgebonden	€ 4.179.585	€ 2.854.831	€ 1.227.239	€ 1.375.988	€ 2.953.294
Plattelandsbeleid	€ 10.153.719	€ 6.935.413	€ 2.655.746	€ 2.873.150	€ 4.581.258
Totaal Pijler 2	€ 10.153.719	€ 6.935.413	€ 2.655.746	€ 2.873.150	€ 4.581.258
Totaal	€ 56.245.293	€ 49.056.084	€ 43.978.262	€ 44.943.852	€ 46.591.507

Tabel 37: Betalingen vanuit het GLB aan Zeeuwse organisaties per jaar

* Van deze categorie zijn de verleende subsidiebedragen aanwezig in de overall database

Gemeente	Aantal organisaties	Aantal betalingen	Europese subsidie
Borsele	308	2.583	€ 12.093.416
Goes	118	923	€ 6.851.799
Hulst	297	2.533	€ 14.985.354
Kapelle	76	552	€ 2.212.300
Middelburg	85	668	€ 5.094.261
Noord-Beveland	106	935	€ 10.117.136
Reimerswaal	135	1.071	€ 6.246.369
Schouwen-Duiveland	270	2.276	€ 15.101.055
Sluis	437	3.588	€ 21.504.574
Terneuzen	380	3.146	€ 18.357.494
Tholen	239	2.049	€ 12.999.447
Veere	318	2.514	€ 8.874.529
Vlissingen	36	251	€ 1.075.887
Totaal	2.805	23.089	€ 135.513.621

Tabel 38: Betalingen GLB in Zeeland periode 2017-2019

Bijlage 4

Berekening van de multiplier

Van veel Europese programma's zijn alleen de verstrekte subsidiebedragen bekend en niet de totale projectomvang. De totale omvang zou een beter beeld geven van de gehele impact van de geïnventariseerde projecten in Zuid-Nederland. Bovendien is per project de projectomvang noodzakelijk als input voor het berekenen van de werkgelegenheid. Op basis van ervaringen is per Europees programma een gemiddeld subsidiepercentage bepaald. ERAC vertaalt deze in de gemiddelde multiplier per programma, weergegeven in tabel 39, 40 en 41.

De gemiddelde multiplier voor alle projecten in Zuid-Nederland bedraagt **1,67**. Op basis van de totaal verleende Europese subsidie in Zuid-Nederland en met gebruikmaking van de gemiddelde multiplier, geldt dat de investeringsimpuls aan totale projectkosten van organisaties in Zuid-Nederland **€ 2.341.179.884** bedraagt. Wanneer de berekening uitgesplitst wordt naar regieorgaan, blijkt dat er sprake is van grote verschillen. De multiplier voor Europese programma's onder regionale regie bedraagt **2,48**, die voor Europese programma's onder nationale regie **2,00** en voor Europese programma's onder Europese regie geldt een multiplier van **1,34**.

Zoals te zien is, lokt een euro binnen een programma onder regionale regie meer overige investeringen uit dan programma's onder Europese regie zoals Horizon2020.

Europees programma	Multiplier
ELFPO	2,86
Interreg 2 Zeeën	2,00
Interreg VA Duitsland-Nederland	2,00
Interreg VA Euregio Maas-Rijn	2,00
Interreg VA Vlaanderen-Nederland	2,00
Interreg VB Noordzee	2,00
Interreg VB North West Europe	2,00
Kansen voor West II (OP West)	2,86
OP Noord	2,86
OP Oost	2,86
OPZuid	2,86
Gemiddelde multiplier	2,48

Tabel 39: Multiplier regionale regie per programma

Europees programma	Multiplier
AMIF	2,00
EFMZV	2,00
ESF - Actieve Inclusie	2,00
ESF - Duurzame inzetbaarheid	2,00
ESF - Sociale Innovatie	2,00
Gemiddelde multiplier	2,00

Tabel 40: Multiplier nationale regie per programma

Europees programma	Multiplier
CEF - Telecom	2,22
CEF - Transport	2,22
COSME	1,43
COST	1,00
Creative Europe	2,00
EaSI	1,14
EEE-F	20,00
ELENA	1,00
Erasmus+	1,00
Europe for Citizens	2,00
EUROSTARS	2,00
Horizon 2020 - COFUND	1,18
Horizon 2020 - Coordination and Support Action	1,18
Horizon 2020 - ERC Grant	1,18
Horizon 2020 - Innovation Action	1,18
Horizon 2020 - Marie Curie	1,18
Horizon 2020 - overig	1,18
Horizon 2020 - Research & Innovation Action	1,18
Horizon 2020 - SME	1,18
Interreg VC Europe	1,48
LIFE	1,48
URBACT	2,00
Urban Innovative Actions	1,25
Gemiddelde multiplier	1,34

Tabel 41: Multiplier Europese regie per programma